

СТЕНОГРАМА
засідання Комітету Верховної Ради України
з питань гуманітарної та інформаційної політики

21 вересня 2026 року

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, отже, розпочинаємо засідання Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики. Проект порядку денного всім наданий. Я його зараз з голосу доповню рішенням, яке ми зараз теж на початку приймемо про виїзне засідання нашого комітету в місті Харкові 15-го та 16 жовтня 2026 року. Принагідно прошу всіх подумати в межах наших повноважень і зони відповідальності про ті питання, які ми зможемо там також розглянути і практично, можливо, відвідати ті об'єкти і організації, які нам цікаві. Ми з Володимиром Михайловичем вже запропонували один із акцентів зробити на книговидавництві відповідно, ну але там де і музеї, ви знаєте, і театри, і дитячі заклади, так що всіх прошу долучатися до формування нашої програми. Ми вже в робочому контакті з головою Харківської обласної військової адміністрації паном Олегом Синегубовим, тобто все сприяння з боку Харківської обласної влади та і міської, я переконаний, теж буде, так що ми може сформувати для себе корисну програму.

Також зазначу, що це у нас буде вже за доброю традицією спільне наше виїзне засідання разом з ТСК щодо злочинів так званої Росії проти медійників, яку очолює Євгенія Михайлівна Кравчук. Так що, в принципі, от так, як ми з вами працювали в Одесі, так приблизно передбачається, що будемо працювати і в Харкові. Отже, це буде друге рішення, яке я зараз з голосу додаю до порядку денного.

І відповідно там в кінці пропонується проголосувати рішення щодо пропонування учасникам засідання надати комітету пропозиції до проекту Державного бюджету на 2027 рік не пізніше 24 вересня 2026 року. Я його теж перенесу на початок нашої роботи, щоб ми все належно проголосували і відповідно далі вже заслуховували суб'єктів бюджетного процесу.

Шановні колеги, якщо немає заперечень проти такого порядку денного, прошу його підтримати або не підтримати.

Отже, хто за порядок денний, прошу голосувати.

Потураєв – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко - за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Дмитре. Дякую, пане Гео.

Проти, утримались? Немає.

Андрій Боблях, який у справах служби зараз, військової служби, я маю на увазі, приєднається трошки пізніше, попросив зарахувати його голос також «за» порядок денний і «за» всі три питання порядку денного, які у нас є. Відповідно він написав в чат комітету, тому ми зараховуємо.

Отже, колеги...

БОГУЦЬКА Є.П. Микито Руслановичу, прошу зарахувати мій голос теж «за».

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, Єлізавето Петрівно, із задоволенням. Зараховано.

Отже, колеги, перше питання порядку денного – це про відбір кандидатур на посади членів Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення за квотою Верховної Ради України. Присутній з нами член Національної ради Олександр Олександрович Бурмагін. Ну насправді це рішення таке... І пан Валентин Коваль. Валентине, привіт!

Ну рішення це формальне, тому що, на жаль, закінчилися терміни у всіх людей, які в Національну раду входять за квотою Верховної Ради. Прекрасні професійні люди, наші колеги, але час є час, тому треба проводити конкурс. Через те, що ми були завантажені, ну особисто я певною текучкою, трошки ми

прострочили термін, але не сильно, там, по-моєму, у нас 5 чи 6 днів. Тому я от думаю, що це не велике порушення нашого власного закону. Отже, нам треба відповідно прийняти рішення, яке складається з трьох позицій.

Перше, оголосити про проведення відбору кандидатур на три посади. Три посади, бо ми один конкурс з вами провели, вже почалося вторгнення, ми його провели і він чинний. Тому оголосити про проведення відбору кандидатур на три посади членів Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення за квотою Верховної Ради України з 22 вересня 2026 року.

Забезпечити оприлюднення оголошення про проведення відбору на посади членів на офіційному вебсайті Верховної Ради України та у газеті «Голос України»... *(Шум у залі)*

Мікрофон, я прошу, Юлія Крижанівська, будь ласка, якщо можна, перевірте, у кого включений мікрофон і вимкнути його негайно, бо хтось там.

Дякую.

І третє, важлива частина цього рішення. Звернутися до осіб, які взяли участь у відборі кандидатури на посаду члена Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, оголошеного 1 березня 2024 року, для актуалізації відомостей у наданих ними документах, зокрема з метою проходження спеціальної перевірки в порядку, передбаченою статтею 57 Закону України «Про запобігання корупції».

Отже, конкурс той наш, 2024 року, залишається в силі, ми його не перепроводимо, хочу на цьому наголосити, тільки достойним кандидатам, які брали в ньому участь, треба оновити дані, бо мали чи які зміни у кого відбулися. Ось і все, власне.

Тому, колеги, якщо немає заперечень, я би це зараз поставив на голосування. Колеги, немає заперечень?

ФЕДИНА С.Р. Немає.

КРАВЧУК Є.М. Голосуємо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Тоді прошу це рішення підтримати або не підтримати.

Потураєв – за.

БОЖКОВ О.В. Божков – за.

СЛИНЬКО Д.М. Слинко - за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, утримались? Проти? Немає. Дякую. Рішення прийнято.

Наступне рішення, колеги, і я вже про нього сказав, так би мовити, в своєму преамбульному виступі. Виїзне засідання спільне Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики і ТСК з розслідування злочинів так званої Росії проти українських і іноземних медійників 15-16 жовтня 2026 року. Виїжджаємо 14-го після пленарки. 15-го повний робочий день в Харкові і 16-те як мінімум половина робочого дня, щоб потім встигнути повернутися відповідно до Києва більш-менш засвітла.

КРАВЧУК Є.М. Ні, ні. 17-го ми повертаємося, Микито Руслановичу. 16-го у нас повний день.

ПОТУРАЄВ М.Р. Вибачте. 17-го повертаємося. Дякую, Євгенія Михайлівна, бо під стенограму це важливо. 17-го повертаємося. 15-го пів робочого дня. 16-го повний робочий день. 15-го виїжджаємо в Харків після пленарного засідання Верховної Ради.

Отже, колеги, я вже сказав, будь ласка, пропозиції ми з Володимиром Михайловичем В'ятровичем свої зробили, відкриті до абсолютно інших, ну комітет відкритий, в сенсі. Тому прошу в секретаріат надавати ваші пропозиції: які питання мають бути ще розглянуті під час виїзного засідання, які об'єкти мають бути відвідані, які організації теж треба запросити або відвідати і так далі.

Отже, колеги, хто за те, щоб підтримати пропозицію щодо виїзного засідання комітету в місті Харків, прошу голосувати.

Потураєв – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

БОЖКОВ О.В. Божков – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

СУШКО П.М. Сушко – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Проти? Утримались? Дякую, колеги. Рішення прийнято також одноголосно.

І останнє таке рішення. Запропонувати учасникам засідання надати комітету пропозиції до проєкту Держбюджету на 2027 рік не пізніше 24 вересня 2026 року. Подані пізніше пропозиції прийматися не будуть, бо багато часу на опрацювання.

Секретаріату узагальнити подані пропозиції та підготувати, секретаріату комітету відповідно, узагальнити подані пропозиції та підготувати пропозиції

від комітету для їх підписання і подання народними депутатами членами комітету.

Колеги, хто за те, щоб таке рішення підтримати, прошу голосувати.
Потураєв – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

БОЖКОВ О.В. Божков – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, проти? Утримались? Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Колеги, чи немає у когось із вас пропозицій щодо того, що може потребувати голосування, умовно, в Різному, поки ми маємо кворум?

Якщо немає, то будемо переходити до заслуховування пропозицій щодо проєкту бюджету.

СУШКО П.М. Є. Є, Микито Руслановичу. Є.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, будь ласка, Павле Миколайовичу, пропозиція.

СУШКО П.М. Так. Дякую.

Колеги, ми з вами зверталися, от Юрій Олексійович тут теж присутній, ми з вами приймали рішення від комітету звернутися. Тобто була така історія: закон підписаний Президентом, Мінсоцполітики мав розробити підзаконні

акти. Ми зверталися від комітету, щоб Мінсоц ознайомив комітет з тим, що він пропонує. Тому що у нас була інформація, що вони готують підзаконку всупереч нашому закону, вони по-своєму його трактують. І ми з метою, щоб не було цих конфліктів, і, тим більше, що ми завжди спільно з урядом працюємо, там закони, які вони ініціюють, ми ж підтримуємо, там вивчаємо і так далі. Тобто нормальна робоча пропозиція була.

На засіданні ТСК ми запитали в Улютіна, чому він не надсилає комітету на ознайомлення ці документи. На що Улютін, міністр, відповів, що він діє в межах і спосіб, він не зобов'язаний давати, звітувати перед комітетом підзаконними актами, які вони приймають, тобто нічого він повідомляти комітету не буде. От така позиція не конструктивна, а взагалі, тобто йде одразу на конфлікт. Хоча у нас є рішення комітету і ми як парламентський контроль маємо можливість ознайомлюватися з будь-якими документами, але він не хоче. От чому? Знаєте, як це, як вор якийсь, який на дело йде там на якесть і не хоче, щоб хтось щось знав, у чому проблема.

Тому, колеги, я пропоную це питання не залишати так. А яка є у нас процедура? Юрій Олексійович, може, скаже, які є пропозиції там, щоб відреагувати? Ми маємо реагувати, так не може бути. Ми цього міністра призначали, а він так себе веде.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, дякую.

Давайте поки є кворум, ви ж пропонуєте прийняти рішення, я теж пропоную підтримати вашу пропозицію.

Але я хочу зазначити, колеги, наскільки мені відомо, поправте мене, якщо я не правий, Кабінет Міністрів України не...*(не чути)* але звичайно, коли ми просимо нас ознайомити з тими чи іншими проєктами нормативно-правових актів, я вважаю, і наскільки мені відомо, Кабінет Міністрів має нас ознайомити з тими нормативно-правовими актами, які готуються на виконання тих законів, які ми розробляємо і приймаємо і які потім підписуються Президентом України.

А у нас з Володимиром В'ятровичем є така приблизно, я буквально два слова скажу, значить, ситуація. Ми відслідковуємо розвиток подій навколо реалізації положень Закону про книговидавництво і книгорозповсюдження. Маємо інформацію, що, не лише ми з Володимиром В'ятровичем, насправді і Євгенія Кравчук ознайомлена з цим, і Ірина Констанкевич, маємо інформацію, що є проєкт, знову-таки, який протирічить положенням закону. І навіть Міністерство юстиції в своєму висновку зазначило, що ті пропозиції, які в цій постанові очевидно спільно Міністерством культури і Міністерством фінансів

викладені, вони не відповідають нормам закону і не можуть бути реалізовані в формі такого нормативно-правового акта. Тому зараз, якщо ми дійдемо до згоди, власне, що ми робимо з приводу можливої появи нормативно-правових актів, які не відповідають тим законам, які комітет розробляв або брав участь у розробці, потім схвалював і потім схвалювала Верховна Рада, і підписував Президент, то відповідно я буду пропонувати відреагувати на дві ситуації.

Значить, одна ситуація, яка є з реалізацією закону, про який згадував зараз Павло Миколайович Сушко і відповідно про який згадував я – про книговидавництво і книгорозповсюдження.

Безперечно, пане Денисе, я бачу вашу руку. Я зараз звичайно вам з задоволенням надаю слово. Хотілося би, щоб ми все ж таки працювали як союзники і друзі, а не як вороги, якими ми точно не є, пане Денисе.

СУШКО П.М. Можливо спочатку Павленку Юрію Олексійовичу, він піднімав руку першим.

ПОТУРАЄВ М.Р. Давайте, попросився, оскільки Юрій Олексійович буде мати пропозицію, наскільки я розумію, щодо того, яке рішення можемо прийняти, то спочатку слово все ж таки міністру, а потім Юрій Олексійович запропонує, що ми можемо в цьому сенсі прийняти.

Пане Денисе.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Підтримую. Хай скаже, хай щось збреше.

УЛЮТІН Д.В. Добрий день, шановні народні депутати!

Я просто прокоментую саме безпосередньо цей конкретний кейс. Оскільки до нас надійшов лист від комітету з наступним формулюванням «просимо надати на погодження проєкт акта» - ми пояснили, я на ТСК точно так же сказав, що у Кабміні немає права погоджувати щось, у даному випадку саме на погодження. І ми попросили, щоб дали нам на заміну лист про інформування.

Оскільки даний акт не є актом, який потребує інформування відповідно до регламенту Кабінету Міністрів, то ми його і не публікуємо на сайті, але на запит надати для інформування даний акт, ми б його відразу надіслали. У нас немає взагалі проблеми з тим, щоб надіслати акт. Просто в даному випадку у нас немає регламентних можливостей погоджувати такі речі з як виконавча і законодавча гілка влади. Ми виконуємо закон у даному випадку. Тому якщо буде рішення надати на інформування, ми його відразу надішлемо.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Денисе.

Власне, що я і встиг перевірити перед засіданням комітету, ну зараз пан міністр озвучив, це коректно абсолютно, вони діють в межах і спосіб, я підтверджую. Тому я думаю, що ми все ж таки будемо рухатись якимось в режимі діалогу, а не в режимі сварки і суперечки.

Юрію Олексійовичу, будь ласка, слово вам. Тільки прошу, колеги, давайте утримуватися від особистих якихось оцінок, а суто професійно зараз вирішимо, яке рішення ми приймемо і з приводу НПА, значить, Міністерства соціальної політики, і з приводу НПА Міністерства культури.

Будь ласка, Юрій Олексійович Павленко, ваша пропозиція, вона завжди цінна і слухна.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Так. Шановні колеги, ну зверну увагу, що і на засіданні комітету, і власне на засіданні ТСК ми зверталися до міністерства дати дані проекти нормативно-правових актів на ознайомлення, на погодження з тим, аби ми їх могли побачити. Якщо для міністра усне звернення чи рішення формальне комітету, чи тимчасової слідчої комісії нічого не означає, то я пропоную ще раз звернутися до Прем'єр-міністра України з тим, аби Прем'єр-міністр зобов'язав Міністерство соціальної політики надати всі нормативно-правові акти, які розроблені як проекти міністерством або іншими відомствами, бо там же не тільки Мінсоцполітики стосується, а стосується там і зміни судової процедури і роботи, змінюється процедура і робота органів прокуратури, надати всі нормативно-правові акти для ознайомлення Комітетом гуманітарної та інформаційної політики. А також звернути увагу міністра соціальної політики на неприйнятність руйнування взаємодії і співпраці з профільним комітетом Верховної Ради України.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я в цілому підтримую пропозицію Юрія Олексійовича і вважаю, що нам треба зробити три звернення: на міністра соцполітики і далі на віцепрем'єрку, і міністра культури.

ПАВЛЕНКО Ю.О. І на Прем'єр-міністра.

ПОТУРАЄВ М.Р. І на Прем'єр-міністра, я ж кажу – три. І на Прем'єр-міністра обов'язково (ваша пропозиція дуже слухна, Юрію Олексійовичу) з

проханням надавати для ознайомлення всі проєкти НПА, які стосуються сфери діяльності нашого комітету.

Зараз Павло Миколайович Сушко. Далі буде Володимир Михайлович В'ятрович.

Будь ласка, Павле Миколайовичу.

СУШКО П.М. Я би уточнив, що і саме по цьому закону, який підписав Президент по Держдітям, і надавати в майбутньому. Тобто дві щоб було таких тези.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, абсолютно слушне доповнення.

СУШКО П.М. І ремарка. Ну незалежно від того, що сказав пан міністр, всі чули, що це просто формальна історія, щоб причепитися до слова «надати на погодження», всі ж розуміють для чого ми, да, щоб ми ознайомилися, малося на увазі. Але от якби було бажання нормально співпрацювати, напевно уточнив би, ще щось там, тим більше на ТСК ми точно уточнювали, що це для ознайомлення. Ну не бажає міністр... *(не чути)* тому я просто пропоную взяти до відома це ставлення, щоб в майбутньому врахувати це.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Павле Миколайовичу.

Володимире Михайловичу, будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ну користуючись нагодою, що вже пішла тема нашої співпраці з виконавчої влади, я хочу звернути увагу справді на постанову, яка стосується нашого Закону про книговидання та книгорозповсюдження, яка, на жаль, системно просувається зараз через Кабінет Міністрів всупереч закону. Секретаріат Кабінету Міністрів щойно отримав листа від пані Бережної, що зауваження Мін'юсту нібито враховані, хоча насправді Мінкульт просто дописав, що книгарні мають відповідати вимогам закону, але залишив у проєкті постанови всі абсолютно протизаконні норми, які не дозволяють 90 відсоткам книгарень отримати передбачену законом субсидію. І відповідно це хочуть цієї середи на Кабміні вже протягнути через Кабмін. Тому от під стенограму застерігаю від імені комітету і від імені авторів цього законопроєкту про неприйнятність таких рішень, які абсолютно суперечать закону.

Бачу, тут є пан Іван Вербицький, як представник Міністерства культури, прошу донести до свого керівництва, що це абсолютно суперечить закону і такою твердою є наша позиція.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Володимире Михайловичу.

Перед тим, як надам слово Івану Івановичу звичайно, хочу попросити відповідно Володимира Михайловича В'ятровича, Юрія Олексійовича Павленка і Павла Миколайовича Сушко допомогти секретаріату з підготовкою відповідних тих трьох звернень на два профільних міністерства і на Прем'єр-міністра України для того, щоб вони відповідно до нашого рішення якомога скоріше були би відправлені.

Іван Іванович Вербицький, будь ласка, вам слово.

ВЕРБИЦЬКИЙ І.І. Доброго дня!

Я хочу прокоментувати власне це рішення, яке пов'язане з програмою по книжках, програмою, яка стосується субсидій для книгорозповсюджувачів. Власне наша логіка полягає в тому, щоби зараз у 2026 році почати цю програму з невеликою сумою коштів, до 10 мільйонів, які ми зараз можемо перерозподілити в межах бюджету цього року, і власне спробувати це як пілотний проєкт на частині мережі. Так? Для того, щоб з одного боку ми розуміли механіку цього процесу і відтестували, як воно може працювати і в тому числі яким чином спроможності Інституту книги дають нам можливість власне цю програму здійснювати.

Водночас паралельно з цим ми маємо домовленість, що в наступному році, це вже є в проєкті бюджету, ми будемо мати 270 мільйонів гривень, які дозволять з початку наступного року власне масштабувати цю програму повноцінно, щоб вона працювала без цього обмеження, яке зараз буде в пілотному етапі. Це власне ідея в тому, щоби зараз на квартал зробити пілот і зрозуміти всі можливі складнощі, які будуть в межах імплементації, їх вирішити і вже з 1 січня щоби ця програма працювала повноцінно. Але щоб ми вже на той момент мали відтестовані всі і процедурні в тому числі моменти, і вона вже відповідно без них могла працювати справно.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Дозвольте?

ПОТУРАЄВ М.Р. Іване Івановичу, ми знаємо вашу позицію. Повірте, ми не проти жодних пілотів, а хочемо...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я проти. Микито, я проти. Ну повірте! Дивіться, який це пілот? Коли автомобіль ставиться на одне колесо і потім кажуть: «Блін, він не їде». Звичайно, що він не їде.

ПОТУРАЄВ М.Р. Володимире Михайловичу...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я закінчу. Те, що пропонується як пілот, не є жодним пілотом. Не є жодним пілотом. Це дискредитація...

ПОТУРАЄВ М.Р. От я ж хотів тебе підтримати. Я ж хотів тебе підтримати. Саме тому ми хочемо цієї розмови. Вона у нас щось не їде, Іване Івановичу. Хочу, щоб ви нас теж зрозуміли. Бо у нас стійке враження, що ми про щось говоримо в рамках комітету і на тих там нарадах робочих, які ми збираємо, так, а далі міністерство іде своїм шляхом, а ми тут щось ідемо своїм шляхом. Тому власне ми то відкриті завжди до розмови, ви ж нас знаєте прекрасно.

І я тут до тієї перестороги, яку зараз озвучив слушно абсолютно Володимир В'ятрович, хочу додати, що нас турбує в цьому проєкті постанови те, що, на наш погляд, цей пілот може перетворитися одним, так би мовити, легким помахом руки в постійне рішення, що нас не може ніяк влаштовувати. Ми дуже втішені тим, що ви закладаєте в проєкт держбюджету фінансування цих положень закону власне. Але давайте все ж таки перестрахуємо ці ризики, щоб не було так, щоб, бачите, і Володимир В'ятрович, і я, і он Євгенія Кравчук підняла руку, щоб ми постійно не остерігалися того, що врешті воно вийде так, що і на наступний рік буде теж вже не пілот, але те саме, що пілот, і потім, значить, щоб не сказали, що, бачите, воно ж не працює, то нащо взагалі ця норма.

Тому Євгенія Михайлівна Кравчук, будь ласка.

КРАВЧУК Є.М. Власне, я хотіла уточнити в бюджеті на 2027 рік, скільки коштів закладено на цю субсидію. Тобто вона точно в повному обсязі? Я розумію, що ми зараз будемо обговорювати Інститут книги і їхній бюджет, але це би дало відповідь, чи це планується як продовження цього «пілоту» (в лапках) чи не планується.

І одразу хочу зробити пропозицію, ми так і попередньо думали – на 16 жовтня в Харкові, щоб ми загалом приділили більше часу темі підтримки галузі не тільки книговидавців, але загалом, і щоб все-таки в якомусь форматі,

можливо онлайн, якщо офлайн не може Тетяна Василівна, щоб була присутність віцепрем'єрки. Бо я бачу, що в нас міністр соціальної політики є, а міністра культури на засіданні Комітету з питань бюджету немає, на жаль.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Іван Іванович.

ВЕРБИЦЬКИЙ І.І. Так, закладено наразі 272,3 мільйона гривень на цю програму, тобто це якраз дозволить її в повному обсязі реалізувати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Юрій Олексійович Павленко, будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я хотів би звернути увагу урядовців, які щойно доповідали в рамках засідання комітету, про те, що бажано б їм прочитати Закон «Про Кабінет Міністрів». Бо принаймні і в заяві міністра і заступника звучало порушення принаймні двох статей Закону «Про Кабінет Міністрів». Стаття 1, яка чітко говорить про те, що Кабінет Міністрів підзвітний і підконтрольний Верховній Раді України, а Верховна Рада України діє зокрема через профільні комітети. Тому навіть усне звернення до міністра на засіданні комітету чи іншого органу Верховної Ради є обов'язковим для його виконання.

І друге. Стаття 3 чітко говорить, що Кабінет Міністрів діє відкрито і прозоро на принципах відкритості і прозорості, тому кожен нормативно-правовий акт, який готується Кабінетом Міністрів, має бути таким, щоб громадяни, а тим більше народні депутати мали можливість з ним ознайомитися в будь-який спосіб, який прийнятний в межах закону.

Тому я просив би це теж вказати в рішенні комітету і зобов'язати міністрів і їх заступників прочитати Закон «Про Кабінет Міністрів».

Дякую.

СУШКО П.М. Ремарку.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, я бачу, але в порядку піднятих рук, колеги, Володимир Михайлович В'ятрович, далі Павло Миколайович Сушко, далі голосуємо, тому що нам треба втримати кворум. Ну у всіх важкий початок тижня, щоб ми прийняли це важливе рішення, яке ми спочатку не планували в порядку денному, щоб ми його прийняли і відповідно далі продовжили би працювати.

Тому Володимир Михайлович В'ятрович, а далі Павло Миколайович Сушко.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я продовжую виступ Юрія Павленка. Хочу нагадати так само Кабінету Міністрів, що жоден нормативно-правовий акт Кабінету Міністрів, ухвалений на виконання законів, ухвалених Верховною Радою України, не може суперечити закону. Ви не маєте права обмежити дію закону. Тобто це абсолютне самоуправство, яке суперечить і Конституції в тому числі.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Володимир Михайловичу.
Павле Миколайовичу.

СУШКО П.М. Колеги, я вже давно казав, що потрібно трошки підхід міняти. Дивіться, ну це повний саботаж. І Юрій Олексійович правильно сказав, що у нас є всі повні важелі парламентського контролю, тим більше, ми маємо право бути присутніми на засіданнях уряду. А як ми можемо бути присутніми на засіданні уряду і давати свої пропозиції, там з правом дорадчого голосу, здається (так?), якщо ми не знаємо, що вони взагалі намагаються змінювати. Саме тому ми і запросили ці документи.

Далі, ситуація в тому, що, дивіться, чому ми постійно підтримуємо всі ідеї міністерства, наче що така ситуація, таке враження, що ми працюємо над ним, комітет, який зараз став обслуговувати певні міністерства. Безкарність, вона породжує всездозволеність. Тому я ще раз кажу, вказати... в рішенні комітету це прописати «взяти до відома».

Підтримую всі пропозиції, які були сказані, і врахувати це під час прийняття рішень комітетом під час голосувань. Оце ставлення.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Павле Миколайовичу.

СУШКО П.М. Колеги, ми ж не можемо змінити постанову жодним чином. Коли вона буде прийнята, тільки суд може відмінити або... Саме тому дуже важливо врахувати і дати свої пропозиції, тим більше, щоб вони були в рамках нашого закону. Ми як парламентарі, як законодавці заклали саме таке бачення в таких рамках. Вони шукають привід, щоб обійти їх.

ПОТУРАЄВ М.Р. От зараз ще наш досвідчений колега Микола Леонідович Княжицький точно має щось сказати. Із задоволенням даю йому слово. Хоча, можливо, Микола Леонідович зараз мене поправить. Я думаю, що

насправді от зараз у нас виявилася серйозна, я сказав би так, архітектурна проблема системи співпраці парламенту і уряду, яка полягає в тому, що, як слушно зазначив Павло Миколайович, у нас же тільки суд потім може поправити або, значить, не поправити навіть, а просто зупинити постанову, яка не відповідає закону. А бажано було б звичайно подумати про те, щоб все ж таки парламент міг би до того, як ухвалюються урядом постанови, які протирічать законам, щоб парламент міг би на це впливати. Можливо я помиляюсь, але мені здається, що зараз, на жаль, такої можливості у нас немає. Бажано, щоб вона у нас з'явилася.

Миколо Леонідовичу, будь ласка, що ви думаєте.

СУШКО П.М. Це результат, що міністр, що в пакеті його принесли нам на голосування, цього міністра.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну ви знаєте, ми завжди впираємося в цифри, а не в те, заради чого ці цифри написані. Про бюджет ми звичайно будемо говорити пізніше, але оскільки у нас зараз є короткі такі виступи і оскільки тут є міністр, заступник міністра, щоб потім його ще раз не смикати, я хочу сказати, що в нас існують нагальні проблеми, про які ми говоримо з року в рік, в тому числі говоримо для уряду, і які не вирішуються.

Я зверну увагу, може, на трошки інше, але доповню колегу В'ятровича і інших колег. От ми піднімали питання і на уряді весь час піднімаються питання про підвищення заробітних плат для працівників культури. І в минулому році, в цьому році у нас весь час з працівників культури випадають працівники національних бібліотек, таких як Бібліотека імені Вернадського, Бібліотека імені Стефаника. Посадовий оклад в Бібліотеці імені Стефаника, наприклад, бібліотекаря складає 5 тисяч 400 гривень. Ми там були, це найбільші бібліотеки. В той час, як, наприклад, Бібліотека імені Ярослава Мудрого чи Одеська національна бібліотека відповідно до Кабінету Міністрів від 2026 року можуть застосовувати додаткові коефіцієнти, то до цих бібліотек заборонено застосовувати ці коефіцієнти, що звичайно певною мірою є абсурдно.

Принагідно потім буду піднімати це питання. Але у нас було виїзне засідання, дякую, що тут є пан Олег Наливайко в Книжковій палаті, з якою теж є величезна проблема, яка теж є реально національною книгозбірнею, і є інші важливі, наприклад, є величезна проблема теж в Кримському домі, фінансування якого при індексації щороку зменшується. Це теж пов'язано з

Академією наук, тому що вони орендують кошти в Академії наук і їм Казначейство невчасно перераховує кошти, через те подають на них у суд, виростають судові збори, вони заходять борги так, нібито кримського питання в Україні не існує ніде, окрім засідання Кримської платформи, яка зараз відбувається у Сполучених Штатах Америки.

Це деякі питання, на яких я хотів наголосити, коли буду готувати бюджет.

А що стосується Постанови Кабінету Міністрів про оплату праці, пане Іване, ми весь час включно із вами разом говорили про ці заклади, і я б дуже просив зробити все, щоб бібліотекарі, скажімо, це не бібліотекарі, це наукові працівники цих закладів, так само до них індексувалися заробітні плати, як і до всіх інших бібліотек.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Підтримую Миколу Леонідовича.

Ірина Мирославівна Констанкевич підняла руку.

Будь ласка, Ірино Мирославівно.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Пане голово, добрий день.

І я в контексті того, що сказав пан Микола Княжицький, я щодо зарплат, можливо, в плані інформації. Я це питання щодо збільшення зарплат працівникам культури піднімала перед міністром фінансів на останньому засіданні, яке відбувалося на останньому пленарному тижні, і отримала достатньо таку нечітку відповідь, що якісь кошти є і якимось воно буде. Далі мені вдалося поспілкуватися із заступником міністра паном Єрмоличевим, який сказав, що в бюджеті, в місцевих бюджетах кошти є.

І у мене за підсумками от таких двох відповідей склалося враження про те, що оте анонсоване підняття на 70 відсотків, воно очевидно буде відбуватися в якийсь дивний спосіб, і я не виключаю, що за рахунок скорочення, оптимізації тих працівників, які зараз є. Принаймні я маю вже таку первинну інформацію знизу, що десь будуть скорочувати бібліотекарів, музейних працівників переводити на якісь ставки.

Тому я думаю, що в межах парламентського контролю нам треба мати чітке і зрозуміле бачення Кабміну і зокрема міністерки культури, як все це буде відбуватися. Тому що нам в очі людям дивитися і пояснювати, наскільки реальними будуть оці 70 відсотків, які анонсували щодо підняття зарплати працівників культури.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я думаю, що тут, якщо ми це зможемо коректно доформулювати, може бути таке четверте звернення очевидно на Мінкульт і Мінфін. І я тоді попросив би, Ірино Мирославівно і Миколо Леонідовичу, щоб разом з командами ваших помічників ви подумали би про формулювання такого звернення. Я його зараз попрошу колег підтримати рішенням комітету. То це буде 3 плюс оці от 2 окремих на Мінфін і Мінкульт, тобто буде 5 звернень. Я думаю, що ми зможемо коректно доформулювати.

Отже, колеги, я просив би зараз проголосувати за ці 5 звернень.

Юрій Олексійович Павленко, рука просто з минулого разу залишилася піднята, так?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Так точно.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, прошу голосувати тоді відповідно за ці 5 звернень, про які ми зараз проговорили. Прошу голосувати, хто за такі 5 звернень?

Потураєв – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

БОЖКОВ О.В. Божков – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

СЛИНЬКО Д.М. Слинко – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, колеги.

Проти? Утрималися? Немає. Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Отже, колеги переходимо тепер до заслуховування пропозицій щодо проекту Державного бюджету на 2027 рік. Пан Валентин Коваль просить розпочати з Нацради з питань телебачення та радіомовлення, оскільки у них

засідання заплановано, цього регулятора. Тому, вибачте, колеги, трошки інша у нас черга була, але прошу почати з Нацради.

Будь ласка, пане Валентине, вам слово.

КОВАЛЬ В.Ю. Микито Руслановичу, дякую. Вітаю, колеги.

Я хотів би сказати, що ми насправді у п'ятницю відправили на комітет лист з описом нашого прохання про додавання певної суми до нашого бюджету. Поясню. У нас просто протягом двох років, це буде третій, в якому не заплановано жодної копійки на видатки розвитку. Видатки розвитку в комерційній сфері називаються капітальні витрати, тобто ми не можемо дозволити собі купити нічого з того, що нам потрібно. Як ви знаєте, навіть наш реєстр ще не працює, бо ми з 2023 року не отримали від Кабінету Міністрів, хоча ви законі про це голосували, фінансування. І ми отримували фінансування від трьох іноземних держав, і все ще в процесі і так далі.

У цьому році ми ще підписали охоронний договір, оскільки опинилися в будівлі, яка позначена як культурна спадщина, відповідно на нас покладена дуже велика кількість роботи по облаштуванню фасадної частини, ми маємо там зняти купу обладнання, маємо врешті, що все це потребує капітальних витрат, а їх в проєкті бюджету на 2027 рік немає.

Тому ми направили листа, де детально кожна цифра описана і розшифрована, я просив би, щоб члени комітету, в силу своїх можливостей, коли буде це обговорення підтримали Національну раду.

Дякую, колеги.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Валентине.

Я думаю, що ми зараз будемо, багато членів нашого комітету будуть зараз перебувати зокрема в Раді Європи, я думаю, що ми там маємо нагадати колегам, які курують питаннями медіареформ в Україні, про те, що просто не реалізується положення медіареформ, на яких вони самі наполягали, і відповідно це варто врахувати у проєкті держбюджету.

Євгенія Михайлівна Кравчук, будь ласка.

КРАВЧУК Є.М. У мене запитання. Я так розумію, що є представники Міністерства фінансів. Просто щоб зрозуміти, це таке ставлення до регулятора тільки медійного, якому щороку не закладають ці кошти, чи інші регулятори теж не мають. Бо наче, не знаю, НКРЕКП через те, що попали вони у перелік важливих для отримання фінансування коштів, то вони якось окремо йдуть (так?) і ми там голосуємо законопроекти по їхній незалежності і так далі.

Просто це Fundamentals. Питання, якими займається регулятор медійний, це перший кластер, там є бенчмарки, по яких не відкривають інші кластери, якщо дійсно ми серйозно сприймаємо європейську інтеграцію. І я вже не кажу, що це потрібно для гравців нашого ринку і для того, щоб нормально функціонував регулятор і допомагав в тому числі медіа українським. Просто щоб зрозуміти, це якось Нацраду тільки не люблять чи це якась загальна політика?

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну, я не знаю, чи зміг підключитися пан Роман Єрмоличев.

КРАВЧУК Є.М. Я так розумію, що держсекретар мав бути, ні?

ПОТУРАЄВ М.Р. Збирався. Але держсекретарка є, наскільки я знаю, так? То що, чи є якийсь комент від Мінфіну?

ІВАНИЩУК Л.А. Доброго дня, шановні народні депутати. Доброго дня, колеги. Вибачте, Романа Володимировича немає, він не зміг доєднатися, він у Прем'єр-міністра зараз на нараді.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так-так. Він попереджував. Колеги, я одразу скажу, що немає претензій до пана Романа, він попереджував, що буде така нарада і що якщо він не зможе, то через поважні причини.

ІВАНИЩУК Л.А. Зразу хочу зазначити, з боку Мінфіну немає предвзятого відношення ні до кого. Необхідно звернути увагу, що мова йде саме про капітальні видатки. На жаль, ресурс для реалізації капітальних видатків у 2027 році обмежений. Багато хто з розпорядників заявляв потребу і вона не реалізована у зв'язку із відсутністю належного обсягу фінансування. Проте Міністерство фінансів опрацює всі пропозиції народних депутатів, які будуть подані до кінця вересня, ну і віднесемося уважно до всіх питань, які будуть зазначені.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Лесю.

Ну ми ж тут вже маємо досвід, коли за НКРЕКП дали (скільки там?) 300 мільйонів, то одразу всі ресурси знайшлися, то відповідно запитаємо у наших європейських колег, якщо, типу, вартість, яка дорівнює важливості медіареформ нуль, ну значить нуль. Що ми тут можемо зробити? Якщо все ж

таки хоча би, не знаю, у мільйонів 200 євро вони медіареформу оцінять, значить будемо якимось у інший спосіб з цим розбиратися.

Вибачте, пане Валентине, це сумний жарт, ви ж знаєте прекрасно.

КОВАЛЬ В.Ю. Я дякую тут за увагу приділену...

ПОТУРАЄВ М.Р. Тому насправді так.

Колеги, користуючись тим, що пан Денис Улютін з нами, я трошки зміню порядок розгляду пропозицій щодо бюджету і з задоволенням зараз надам слово міністру соціальної політики пану Денису Улютіну і далі заслухаємо їхній блок.

Пане Денисе, будь ласка, вам слово. Які у вас є пропозиції до нашого комітету щодо корекції в державному бюджеті? Будь ласка.

УЛЮТІН Д.В. Добрий день! Дякую.

Отже, у проєкті Державного бюджету на 2027 рік Мінсоцполітики за загальним фондом державного бюджету, передбачено видатки в обсязі 535 мільярдів гривень. Загалом для підтримки сімей з дітьми передбачені видатки в обсязі 73 мільярди гривень, а це значно більше, ніж у 2026 році.

Отже, із основних гарантованих показників – це прожитковий мінімум, який встановлено Законом про бюджет, для дітей віком до 6 років – це 3 тисячі 124 гривні, для дітей віком від 6-ти до 18 років – це 3 тисячі 895 гривень. Також в проєкті державного бюджету переформатовано бюджетні програми для того, щоб чітко відобразити і прозорість, і весь обсяг фінансових ресурсів безпосередньо на підтримку зокрема сімей з дітьми. Отже, програма підтримки сімей з дітьми передбачено 38 мільярдів гривень. Ключові напрямки: це допомога при народженні дитини – 50 тисяч гривень, заплановано 7,3 мільярда гривень. «Пакунок малюка» передбачено 1,4 мільярда гривень. Допомога на дітей одиноким матерям – 900 мільйонів гривень. Допомога на дітей, які виховуються у багатодітних сім'ях – 5,1 мільярда гривень. Догляд за дитиною до 1 року та допомога при усиновленні – 12,4 мільярда гривень. Допомога для догляду за дитиною «Єсяла» – 4,9 мільярда гривень. Також «Пакунок школяра» передбачається в обсязі 1 мільярда гривень.

Також підтримка та заходи соціальної інтеграції дітей з інвалідністю, на фінансування виплат у збільшених розмірах. Дякую народним депутатам, в цьому році був проголосований проєкт закону, який якраз підтримує сім'ї з дітьми з інвалідністю, закон підписаний і забюджетований безпосередньо на наступний рік. Отже, на фінансування виплат у збільшених розмірах та базових

соціальних послуг відповідно до Закону України про формування комплексної державної підтримки та підвищення соціальних гарантій для сімей з особами з інвалідністю передбачено 23,3 мільярда гривень, з них зокрема виплата державної соціальної допомоги – 22,4 мільярда гривень. У проєкті державного бюджету на наступний рік встановлений розмір такої величини, як і було погоджено при прийнятті закону, 4 тисячі гривень, це на наступний рік.

Крім того, підтримка сімейних форм виховання, програма 251180, передбачено 7,8 мільярда гривень. Ключові напрямки – це виплата на дітей, над якими встановлено опіку та піклування, - більше 4 мільярдів гривень, виплата допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, які перебувають у дитячих будинках сімейного типу, прийомних сім'ях, сім'ях патронатних вихователів, тимчасово влаштовані, - це 2 мільярди гривень. І оплата послуг, пілотний проєкт «Сімейна домівка» - це 200 мільйонів гривень – це ми передбачаємо, що наступного року ми зможемо забезпечити 52 таких домівки. Реалізація інших заходів у сфері захисту дітей, передбачено півтора мільярда гривень. А також передбачені програми на оздоровлення та відпочинок дітей – 1,7 мільярда гривень, безпосередньо це: придбання путівок до дитячого центру «Артек», «Карпатська зміна», послуги з оздоровлення та психосоціального відновлення дітей. Також для продовження роботи з розвитку сімейних форм виховання в рамках виконання публічних інвестиційних проєктів із забезпечення житлом дитячих будинків сімейного типу передбачені видатки в обсязі 833 мільйони гривень. На сьогодні це все, що у нас є безпосередньо в самому бюджеті.

Готовий відповісти на питання. Дякую вам.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, запитання до pana міністра?

Бачу руку Павла Миколайовича Сушка. Будь ласка.

СУШКО П.М. Хотів би почути пропозиції щодо територіальних підрозділів Держдіти, які планує Мінсоцполітики... *(не чути)* територіальні підрозділи і яка сума там планується.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павло Миколайович, було трошки випадіння. Денисе Валерійовичу, я думаю, що ви зрозуміли.

УЛЮТІН Д.В. Я зрозумів питання. Хочу сказати, що в проєкті закону розрахунок утримання безпосередньо Держдіти, органу, залишено саме із розрахунку структури, яка діє на сьогодні, виключно під діючу структуру.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

СУШКО П.М. Зараз я зупиняюсь, в мене зв'язок відновився. Так там, наскільки я розумію, 4 мільярди гривень на територіальні підрозділи заплановано.

УЛЮТІН Д.В. Повторю ще раз. Павле Миколайовичу, в проєкті Закону про бюджет фінансування на Держдіти запрогнозовано виходячи із чинної структури органу Держдіти.

СУШКО П.М. Дайте, будь ласка, відповідь, що це за цифра - 4 мільярди? І коли ви плануєте, і чи ви плануєте створювати територіальні підрозділи саме Держдіти? І яким чином тоді фінансувати їх будете?

УЛЮТІН Д.В. Отже, ми при опрацюванні виконання проєкту закону, вірніше, не проєкту закону, а закону, подали проєкт, яким встановлюється положення і повноваження органу Держдіти, змінюються повноваження Національної соціальної сервісної служби. І була наша пропозиція про створення контрольному органу Держдіти територіальних підрозділів. У фінансово-економічних обрахунках для реалізації цього акта була запропонована саме та цифра, яку ви озвучуєте. Враховуючи, що даний акт проходить погодження і на сьогодні не затверджений, відповідно фінансування на наступний рік планувалося і на сьогодні в Законі про бюджет є під чинну структуру.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ясно.

СУШКО П.М. Я тоді скажу...

ПОТУРАЄВ М.Р. Павло Миколайович, щоб ми зараз не заходимо, бо ми ходимо вже по колу.

З нами просто є Валентина Олександрівна Зозуля – голова Державної служби України у справах дітей. Я хотів би, щоб вона зараз прокоментувала ваші запитання.

СУШКО П.М. Микито Руслановичу, я просто зупинився, стою, їду до Голови Верховної Ради на зустріч і не можу тут стояти і слухати Зозулю.

Хочу сказати, що, колеги...

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну як? Ми ж зібралися, щоб розібратися у питаннях, Павло Миколайович. Вона голова Держдіти.

СУШКО П.М. А я народний депутат і на засіданні комітету у мене є що сказати. Можна сказати перед тим, як вона буде говорити?

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Павло Миколайович. Просто щоб ми по колу не ходили.

СУШКО П.М. Ми не по колу ходимо. Хочу проінформувати колег, чому саме таке питання ставиться. Законом України, який ми прийняли одноголосно, конституційною більшістю голосів, і підписаний Президентом України, передбачено саме існування структури Держдіти, центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом, який буде мати, зараз я процитую, що контрольна функція буде реалізовуватися Держдіти через систему організацій власних та делегованих повноважень та безпосередніх повноважень Держдіти. При цьому Держдіти мають бути органом зі спеціальним статусом. Тобто структура має така приблизно бути, як і Мінветеранів.

Що пропонує Мінсоцполітики всупереч дії нашого закону, те, як ми закладали? Ми закладали, щоб вона залишилася так, як є, в тому вигляді, але взяла на себе контрольну функцію Нацсоцслужби. Міністр тільки що сказав, що контрольна – Держдіти, вона не тільки має контрольну функцію.

Далі, що пропонує міністр соцполітики зробити? Ще коли ми розглядали цей закон, його ще і не було близько біля цієї сфери. Що пропонує зробити? Щоб паралельна структура разом із службою у справах дітей області, райони і громади, окремі представники центральної вертикалі були разом з ними і працювали. Тобто по дві людини, наприклад, в громаді разом з місцевою владою, місцева влада створила службу у справах дітей, щоб дві людини ще там сиділо, працювало разом. Це якийсь колапс створить і це нереально.

Я просто пропоную краще зосередитися, оці гроші, які планувало міністерство на фінансування цих осіб окремих, замість роздутого штату дати субвенцію існуючим службам у справах дітей, підтримати ці служби у справах дітей, щоб вони отримали підтримку так само, як і вчителі отримують підтримку, які інші міністерства фінансують по всій вертикалі через субвенцію, через цю підтримку. І структура управління, вона, вже завершу, така сама як і,

наприклад, МОЗ – у них є центральний орган виконавчої влади і є департамент, який реалізує там цю політику.

Тому я вважаю, що непотрібно нічого вигадувати, саме тому нам потрібно ознайомитися з цими проєктами документів, які планує там міністерство, щоб воно йшло не всупереч закону. Бо ми збалансовано це зробили. Закон – це він майже на межі реформи цієї структури, а зараз те, що пропонує Мінсоцполітики воно просто ламає ту ідею і все те, що ми напрацювали в цьому законі. Тому я прошу депутатів не допустити цього, народних депутатів.

Іще скажу так, що законом, здається, не передбачено фінансування придбання житла дітям-сиротам. Теж хотів би почути від міністра: так чи ні, чи дійсно не закладено придбання житла дітям-сиротам на наступний рік?

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Павле Миколайовичу.

От, Павле Миколайовичу, я на що хотів звернути увагу.

Зараз, Денис Валерійович.

От ваш коментар, він був дуже корисний для всіх нас, бо не всі ж так глибоко в темі. От зараз все, що ви розповіли, я переконаний, що для всіх колег з комітету було дуже важливо почути. От і для мене особисто там певні речі теж стали зрозумілішими. Тому я вам дякую особисто, думаю, що від імені всіх колег.

Денис Валерійович зараз надасть коментар і відповідь, очевидно, на питання про житло для дітей-сиріт, чи закладаються там якісь кошти в пропозиціях Міністерства соціальної політики.

Бачу руку голови профільного підкомітету Тетяни Василівни Скрипки. І далі, пані Валентино, обов'язково ми дамо слово і вам, звичайно.

Отже, Денисе Валерійовичу, вам слово.

УЛЮТІН Д.В. Так, Микито Руслановичу. Отже, Павло Миколайович дійсно підняв всі ці питання, ми неодноразово обговорювали. Я хочу ще раз для членів комітету описати загалом логіку саме такої реалізації цього закону.

Перше, механіка. Оскільки відповідним законом Держдіти наділені повноваженням контролю у сфері дітей, ці повноваження будуть прибрані у Нацсоцсервісної служби. Ми все робимо відповідно таким проєктом нормативного акта, який зараз іде на погодження.

По-друге, Нацсоцсервісна служба...

ПАВЛЕНКО Ю.О. Це не та служба. Читайте закон.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я прошу...

ПАВЛЕНКО Ю.О. Брехня вже просто виводить!

УЛЮТІН Д.В. Давайте ви не будете перебивати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Юрію Олексійовичу, я вам із задоволенням дам слово для коментаря. Давайте все ж таки...

УЛЮТІН Д.В. Далі ці повноваження будуть прибрані у Нацсоцсервісної служби. Безпосередньо контрольна функція Нацсоцсервісної служби точно так же здійснюється через регіональні підрозділи. Виходячи із загалом структури розподілу повноважень, визначених відповідним законом, який на сьогодні підписаний, наша пропозиція була зробити саме з урахуванням того, що Держдіти мають мати ці територіальні підрозділи, для того щоб виконувати ефективно функцію контролю.

А якщо ви говорите про Мінветеранів, Мінветеранів не має контрольної функції. Функція супроводу здійснюється через фахівців супроводу, яких на сьогодні по штату 3,5 тисячі людей. Тобто по великому рахунку функція супроводу реалізована через 3,5 тисячі людей. Такий варіант також можливий. Але для нас, ми, проаналізувавши роботу саме контрольного органу, визначили, що саме таким чином ця норма закону виконана не буде.

Що стосується МОЗ, про яке сьогодні сказали, МОЗ реалізує свою контрольну функцію через контрагування коштів через Національну службу здоров'я України, НСЗУ, яка має функцію контролю безпосередньо до медичних установ. І точно так же побудовані контроль, моніторинг і штат у них точно не 200 людей. Тому, виходячи із цієї конструкції, ми запропонували...

ПАВЛЕНКО Ю.О. Їхні представники не сидять в департаментах, не працюють там.

УЛЮТІН Д.В. Ми точно так же не планували нікого, ніхто ніде не буде сидіти. Давайте ви не будете зараз мене ще раз перебивати.

І таким чином ми запропонували, ми можемо змоделювати інакше.

Що стосується грошей. Знову ж таки, під ЦУ проєкта постанови гроші не виділялися. Ще раз хочу підкреслити, у бюджеті немає цих коштів, ми не планували цих коштів, оскільки не завершено безпосередньо формування

структури, оскільки іде безпосередньо обговорення. Це два різних документи, про які ми зараз говоримо. Ви зараз фокусуєтесь на 85 постанові по чисельності. Зараз цей акт у нас іде також внутрішньо погодження, обговорення і безпосередньо ми врахуємо ваші також побажання, які ви зараз озвучите щодо безпосередньо контрольної функції.

Що стосується інших напрямків. Чи потрібно давати субвенцію Держслужбі у справах дітей? Наразі ми не подавали таку субвенцію, але якщо народні депутати і ваш комітет вважає за потрібне, ми також разом із міністерством і в уряді розглянемо цю пропозицію в рамках обговорення таких пропозицій до бюджету і на бюджетному комітеті.

По безпосередньо самим забезпечення категорії серед дітей, позбавлених батьківського піклування, житлом, ми провели дискусію з Міністерством фінансів щодо цього питання. Потреба на сьогодні – це 47 мільярдів гривень. Ми розуміємо, що в умовах повномасштабної війни на сьогодні ми не змогли знайти фінального результату і зробили саме ту частину, яку ми змогли. На сьогодні ми запланували і прийняли саме, схвалили на уряді саме такий бюджет.

Ви ж зі свого боку, як народні депутати, точно так же можете подати такі правки, і ми розглянемо разом з Міністерством фінансів у межах тих ресурсів саме на забезпечення такого житла, саме на забезпечення такої бюджетної програми. Знову ж таки, ми виходили із обсягу фінансового ресурсу, який на сьогодні є у країни.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Денисе.

Тетяна Василівна Скрипка, будь ласка.

СКРИПКА Т.В. Дякую, Денис Валерійович.

Ну, власне, я свою теж логіку реалізації цього закону виклала навіть і публічно, бо ну абсолютно точно потрібно сидати і говорити, і обговорювати.

Повертаючись до бюджету, я хотіла би запитати у Дениса Валерійовича, чи були якісь бюджетні програми, фінансування яких не було підтримано Міністерством фінансів? Можливо, є сенс звернутися від нашого комітету зрештою, якщо якісь не були бюджетні програми підтримані.

І у мене питання по оздоровленню. Там на 234 відсотки збільшується на наступний рік фінансування. Чому саме таке суттєве збільшення і що ви туди закладаєте?

Ну і, звісно ж таки, питання по 2511180 - бюджетна програма, там, де видатки на житло, забезпечення житлом дітей-сиріт, також прошу врахувати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, Павло Миколайович, Юрій Олексійович, я буду просити трошки не входити у дискусії, тому що у нас багато ще питань попереду, дуже багато.

СУШКО П.М. Дивіться, всі почули, що на дітей-сиріт не передбачено нічого. Тобто вони все... *(не чути)* все навколо дитини, дитиноцентрично, а від того, що коли дитина стає повнолітня, дитина-сирота, і в нього немає... *(не чути)* то вона вже нікому не потрібна. Оце саме реальне ставлення міністерства, коли вони не передбачили ні копійки на забезпечення житла дітям-сиротам.

Зате передбачили на роздуті штати, вірніше, борються за роздуті штати Держдіти нікому не потрібні – 4 мільярди. Оце взяли би 10 відсотків від потреби і забезпечили дітей-сиріт. Це перше.

А друге, хочу нагадати міністру, що він на засіданні комітету і «давайте» будете казати у себе своїм підлеглим, якби ви сказали «прошу не перебивати», це було би нормально і достойно. А так не треба тут казати «давайте» і давати вказівки. Або вдома можете так казати.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Давайте триматися робочого, так би мовити, процесу.

Юрій Олексійович Павленко. Теж закликаю, без зайвих емоцій, Юрію Олексійовичу.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я без емоцій. Шановні колеги, на жаль, міністр вчоргове вводить в оману і комітет, і, я так розумію, членів Кабінету Міністрів. Відповідно до закону Державна служба у справах дітей створюється як центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом, тобто управляється не міністерством, а Кабінетом Міністрів, який формує, реалізує і контролює політику. Міністр говорить лише про контрольну функцію. Ні, Держдіти відповідно до закону формує, реалізовує і контролює.

Відповідно та постанова, той проєкт, з яким ми мали можливість ознайомитися, непрямым чином його отримавши, підпільним можна сказати, вона, на наш погляд, суперечить закону, ухваленому Верховною Радою і підписаному Президентом.

Більше того, ми не можемо погодитися з тим, що контрольну функцію через територіальні органи Держдіти буде здійснювати більше фахівців, чим

зараз працює у службах у справах дітей на місцевому рівні, які реалізують політику. Ну це насправді дуже неграмотно, щоб не шукати іншого слова.

Тому ще раз звертаю увагу, ця дискусія стосовно формування Держдіти як основи відповідного закону, де ми закладали, що Держдіти будуються знизу догори, власне, так, де діти живуть, знизу догори, а не так, як пропонує міністерство - створити якогось монстра, який буде всіх контролювати. А хто ж буде забезпечувати і захищати права дитини на місцевому рівні?

І це концептуальна, на жаль, дискусія. Тому, Микито Руслановичу, я пропоную її винести на одне із найближчих засідань комітету. І от власне в тому зверненні, яке ми плануємо, власне за яке проголосували до Прем'єр-міністра, викласти і цю нашу позицію, заперечення тієї політики, яку, на жаль, антидитячу здійснює Міністерство соцполітики.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Юрію Олексійовичу, я всіляко підтримую пропозицію повернутися до цієї теми на засіданні комітету спеціалізованому, особливо враховуючи, що у вас пройшли, наскільки мені відомо, дуже змістовні і результативні слухання, які я мав честь віддавати, які організувала Тетяна Василівна разом з вами і з Павлом Миколайовичем. Я думаю, що ми маємо все це якось підсумувати і дійсно розглядати на комітеті.

Але, тим не менше, колеги, я зараз хотів би все ж таки послухати коментарі на цю дискусію від Валентини Олександрівни Зозулі – голови Державної служби України у справах дітей. Валентино Олександрівно, будь ласка.

ЗОЗУЛЯ В.О. Добрий день, Микито Руслановичу! Добрий день, шановні депутати! Добрий день, шановні учасники засідання!

За бюджетною програмою 2504010 «Керівництво та управління у сфері усиновлення та захисту прав дітей» у проєкті бюджету на 2027 рік для Державної служби України у справах дітей передбачено видатки у сумі 153 мільйонів 154 тисяч гривень із загального фонду державного бюджету. Порівняно з попереднім обсягом на 2026 рік, який становив 106 мільйонів 501 тисячу гривень, фінансування збільшено на понад 46 мільйонів. Основна частка передбаченого ресурсу становить видатки на оплату праці із нарахування 117 мільйонів оплати праці, 25 мільйонів нарахування на оплату праці, що становить понад 93 відсотки.

Якщо брати на забезпечення роботи служби, виконання її функцій, відрядження, зв'язок, цифрові сервіси, утримання приміщень та комунальні

послуги, то це понад 9 мільйонів, із яких 5 мільйонів на оплату послуг, включаючи адміністративні програмного забезпечення, послуги зв'язку, доступу до мережі «Інтернет» та утримання приміщень. Понад 1 мільйон на оплату енергоносіїв та комунальних послуг, 203(?), 327 на матеріально-канцелярські приладдя, засоби захисту інформації, витрати, матеріали та забезпечення робочих місць. 10 тисяч гривень на сплату судових зборів. Це ті видатки, які передбачаються відповідно до проєкту державного бюджету, який затверджений, був поданий урядом і зараз розглядається. Це те фінансування, яке передбачається на Державну службу у справах дітей.

Дякую за увагу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Валентино.

Колеги, можемо рухатися далі? Сподіваюся, так.

Отже, хочу подякувати Денису Валерійовичу Улютіну, пані Людмилі Шемелинець, вона теж з нами була, і пані Валентині Зозулі. Ми ваші пропозиції вислухали, подискутували, вибачте, що іноді з емоцією, але йдеться про дітей, тому емоція виправдана. Дякуємо. Бажаємо вам гарного, плідного дня. До зустрічі на наших комітетах.

Колеги, переходимо до наступних питань. Щоб я зайвий час не тримав, з нами має бути на зв'язку пан Геннадій Нерсисян – заступник міністра Міністерства охорони здоров'я України, я прошу пана Геннадія прокоментувати ті їх пропозиції, які відносяться до сфери відання нашого комітету. Якщо є пан Геннадій? Якщо ні, будемо рухатися далі.

КРАВЧУК Є.М. Перепрошую. А можна Мінкульт як наше основне міністерство розглянути? Просто тут якісь теж є планування.

В'ЯТРОВИЧ В.М. То на десерт залишили, на десерт.

КРАВЧУК Є.М. Ще й основний, це такий великий десерт дуже.

ПОТУРАЄВ М.Р. Євгеніє Михайлівно, я саме тому, що по Міністерству охорони здоров'я у нас найменша кількість питань, думав зараз це зробити.

Ну очевидно, що пана Геннадія немає на зв'язку, тому переходимо до Міністерства культури і всіх, пов'язаних з ним органів виконавчої влади, зокрема тих, які знаходяться безпосередньо під Кабміном, але у сфері відповідальності віцепрем'єрки з гуманітарної політики Тетяни Василівни Бережної.

Починаємо. Передаю слово Івану Івановичу Вербицькому – першому заступнику міністра культури. Будь ласка.

ВЕРБИЦЬКИЙ І.І. Добрий день ще раз.

Власне на наступний рік у проєкті бюджету наразі передбачено 15 мільярдів гривень на Міністерство культури, це на 27 відсотків більше ніж було в цьому році. Якщо йти по власне статтях і ключових напрямках діяльності, то власне фінансування національних театрів збільшено на 8 відсотків, так само як і національних художніх колективів, концертних організацій, циркових організацій. Закладів передвищої і вищої освіти – на 23,5 відсотка. Закладів загальної середньої та позашкільної освіти у сфері культури – на 45 відсотків. Національних музеїв, бібліотек і культурно-просвітницьких центрів – на 10 відсотків. Національних і державних заповідників – на 9 відсотків. Фінансування Українського культурного фонду збільшено на 4 відсотки. Державного підприємства «Кримський дім» - на 30 відсотків, це невелика сума, але це суттєвий відсоток збільшення, я сподіваюся, що крок за кроком це допоможе власне цьому підприємству.

Так само у наступному році буде збільшене фінансування на 35 відсотків для ініціативи Президента «Тисячovesна». І тут ми сподіваємося, що, крім Держмистецтв і Держкіно, які вже є важливими інституціями, які... цю ініціативу, до них також додасться Інститут книги, оскільки ми очікуємо, що у наступному році власне підтримка книговидавання стане нарешті однією з важливих частин... *(не чути)*

Так само суттєво збільшено фінансування на реєстри Міністерства культури... *(не чути)* мільйонів гривень, що є дуже важливим, щоб вони справді працювали. Так само, що дуже важливо, збільшені видатки на організацію загальнодержавних заходів у сфері культури на 8 мільйонів гривень. Це дозволить зокрема відзначити 150-річчя з Дня народження Миколи Леонтовича, провести сезон культури Україна і Німеччина та засідання Українсько-британської комісії з питань культури.

Як я вже казав, у наступному році у сфері книговидавання планується збільшення фінансування на «Книгу», наразі заплановане у розмірі 190 мільйонів гривень. Крім цього, 272 мільйони гривень передбачені на субсидію книгарням. І власне 100 мільйонів гривень передбачено для закупівлі книжок для бібліотек, що теж є дуже важливим.

Для Державного агентства з питань кіно у три рази збільшено фінансування – на 219 мільйонів гривень, власне для фінансування зобов'язань згідно з договорами, які укладені у попередніх роках.

Так само досить значне збільшення видатків Міністерства культури стосується стипендій учням середньої, вищої мистецької освіти, а також на харчування дітей у відповідних закладах мистецької освіти. Так само Міністерству культури додалося фінансування, яке спрямовується на Державне агентство розвитку туризму, але тут власне ми вже отримали ту суму у спадок, яка була закладена, сподіваємося, що вона теж буде трошки збільшена до другого... *(нерозбірливо)*

З того важливого, чого наразі не відображено в проєкті державного бюджету до першого читання, є програми підготовки та реалізації публічних інвестиційних проєктів і програм, публічних інвестицій Міністерства культури. Це пов'язано із затримкою засідання стратегічної інвестиційної ради, власне яке відбулося вже після розробки проєкту. Ми очікуємо, що з тих програм, які вже затверджені Стратегічною інвестиційною радою, ми будемо мати програму консервації об'єктів культурної спадщини на 28 мільйонів гривень і програму створення безпечного середовища для збереження культурних цінностей, простіше кажучи, фондосховищ на суму у 97 мільйонів гривень. Це те, що вже було стверджено Стратегічною інвестиційною радою. І ми очікуємо, що це буде відображено в проєкті державного бюджету до другого читання. І також зараз працюємо над тим, щоб програма реставрації об'єктів культурної спадщини на 400 мільйонів гривень також змогла з'явитися для продовження тієї діяльності, яка звершує це і звершувалася власне Міністерством культури у цьому році.

Ми дуже підтримуємо власне те, про що казав Микола Леонідович, в тому, що стосується бібліотек, які перебувають поза сферою відання Міністерства культури. Тут ми зі свого боку власне намагалися збільшити ті законодавчі чи, точніше, на рівні постанов Кабінету Міністрів речі, які це регулюють, але ну у нас тут обмежені теж можливості подавати це як свій бюджетний запит, оскільки це установи, які не перебувають у нашому підпорядкуванні. І так само, як казала Ірина Мирославівна, слідкуємо за тим, щоб у місцевих бюджетах так само з'явилися кошти на підвищення заробітних плат, бо це є основним пріоритетом цього збільшення видатків на культуру, яке власне передбачене на наступний рік.

З найважливішого, це власне субсидія книгарням, яка повноцінно запрацює з 1 січня завдяки цим виділеним грошам, а також інші пріоритети, які я щойно назвав.

Буду радий відповісти на питання.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Іване Івановичу.

Відповідно перша рука - Микола Леонідович Княжицький, друга - Євгенія Михайлівна Кравчук.

Будь ласка, Миколо Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Пане Іване, дякую.

Принагідно наголошую, я буду писати свої поправки до цього, щодо проблем, які існують у Кримського дому, тому що це якраз ваше відання і було б дуже добре, щоб ви ці проблеми врахували, бо вони просто через судові позови, пов'язані з невчасною виплатою Казначейством коштів, просто не зможуть існувати. І це не такі великі гроші.

Але хотів вас запитати про такі стратегічні речі. Може це питання до вас і до представника Міністерства фінансів. Одне питання безпосередньо до вас. От ви кажете, що збільшено фінансування на «Тисячовесну». Як ми знаємо, наскільки взагалі ефективно будуть використані ті кошти, які вже розподілені, ну за які проголосували в цьому році на «Тисячовесну»? Бо, наскільки я розумію, і те, що я чув від середовища, понад 90 ігрових фільмів затверджено. Ми не знаємо ані про якість їх, у нас у найкращі часи, коли в Україні було більше людей, менше творчих людей виїхали і творчі люди не служили в армії, як це відбувається зараз, у найкращі часи знімалося 50 фільмів і було складно їх закінчити. Зараз заплановано цих фільмів зняти 90 ігрових. Це як маленька частинка. Просто, перше, це хто сказав, що це буде виконано? І що буде відбуватися, якщо це не буде виконано?

Бо мали би бути якісь, мені здається, чіткіші критерії для «Тисячовесни», плюс уникнення конфлікту інтересів, потенційного конфлікту інтересів, яке виникало, коли самі експерти брали участь за голосування проєктів самих же експертів. Хоча безпосередньо ті, хто голосував, участі не брали, але інші експерти в голосуванні брали участь і це виглядало на такий певний «міжсобойчик». Натомість ролі Міністерства культури як такого, хто ідеологічно визначає те, що потрібно українському суспільству в часи війни, фактично було замало, з моєї точки зору, в цьому проєкті.

І друге питання. От ми бачимо, що відбувається з нашим бюджетом зараз. У нас заблоковані виплати, коштів немає, знищена українська металургія, знищений експорт, тому що порти стоять. Тобто наповнення бюджету фактично немає. Може це питання не лише до вас, але оскільки ви майже член уряду, ви частина уряду і є Міністерство фінансів тут: а звідки всі ці кошти на ці збільшення взяти, якщо ми не можемо виконати навіть бюджет цього року? От якщо ви плануєте ці видатки, то означає, що ви маєте бути переконані в тому, що мають бути доходи, щоб їх виконати. Чи є у вас таке переконання?

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Ну, Миколо Леонідовичу, у нас же комітет попереджав насправді до цього, задовго до цього, що якщо не буде знято, то хтось сяде, ну за «Тисячовесну» в сенсі. Ми ж в цьому сенсі ніколи не приховували нашої позиції. Тому, власне, згідно відповідного діючого законодавства, в тому числі і кримінального.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні, Микито, я не про це кажу. Ми ж про політику говоримо. Якщо ми бачимо, що щось зроблено було не так, розумієте, що я маю на увазі, Микито Руслановичу, ми бачимо, що щось можна було зробити краще, робимо висновки з помилок або бачимо ризики для наповнення бюджету, то справа міністерства якраз визначати політику в даному разі, а вже під цю політику формувати бюджет. А не спочатку подавати бюджет, а потім думати, як під це поставити політику. От я бачу політичні ризики: а) для наповнення бюджету; б) для виконання того, що було зроблено. І чи враховані і як враховані уроки з тих помилок, які були, якщо міністерство вважає, що вони були?

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, зараз перед тим, як Іван Іванович відповість на запитання Миколи Леонідовича...

КРАВЧУК Є.М. А може давайте ми всі скажемо? Бо ми ж адресуємо...

ПОТУРАЄВ М.Р. Іван Іванович просить послідовно.

КРАВЧУК Є.М. По черзі? Окей.

ПОТУРАЄВ М.Р. ...і просить послідовно, по черзі.

Значить, дивіться, бачу пані Юлію Урсолову з УКФ, піднята рука. Бачу пані Олену Івановську, піднята рука.

КРАВЧУК Є.М. У нас же всі є ЦОВВ, правильно? Всі ж можуть сказати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я вас, по-перше, вітаю, але я хочу сказати, що у вас же там заплановані ще окремі ваші виступи, тому давайте так: ми зараз все ж таки, ясно, що перші мають поставити питання народні депутати члени комітету, далі, як я вам буду передавати слово, ви майте на увазі.

Бачу вже руку і від пані Олександри Коваль. Вітаю, пані Олександро! І пані Олену вітаю. І пані Юлію звичайно вітаю! Всіх вітаю!

Ще раз, давайте так, значить, щоб ми, тоді так домовимося, я вам коли буду зараз надавати слово після народних депутатів, то ви об'єднуйте тоді і те, що ви мали сказати би під час нашого розгляду, тобто ваші бюджетні пропозиції і можливо якісь питання до міністерства. Добре? Щоб ми потім не поверталися, щоб ми одразу максимально комплексно відпрацьовували ваші розділи.

Тепер, відповідно Іване Івановичу, ваші коментарі на відповіді на запитання Миколи Леонідовича.

ВЕРБИЦЬКИЙ І.І. У моєму розумінні, «Тисячovesна» є, власне, такою програмою, яка виходить від політичної цілі, яка пов'язана з тим, що як закон ухвалений минулого року Верховною Радою і каже нам, що культура є частиною національної безпеки. Ми ідентифікували загрозу національній безпеці це споживання російського контенту і, власне, зрозуміли, чому люди дивляться російський контент: не тому, що вони його люблять, а тому що він переважає в тому, що їм пропонується. Відповідно для того, щоб вирішити цю проблему, нам потрібно створення українського контенту, відповідно у нас тому є ця програма.

Звісно, перший рік імплементації такої великої програми показав певні речі, які потрібно доопрацювати. І якраз зараз ми почнемо велику роботу з тим, щоб наступного року ця програма мала кращий дизайн і з точки зору того, що, як я вже казав, ми будемо мати книжки, ми будемо мати відеоігри, і також у тому, що стосується власне механіки процесу менеджменту самої програми.

Звісно питання, як у вузькому середовищі експертів власне залагодити конфлікт інтересів, це питання, яке є в цій програмі, так само воно є у всіх схожих самоврядних інституціях, де власне це коло експертизи є обмеженим. І, звісно, на основі досвіду цього року в наступному році дизайн цієї програми буде поліпшений і будемо дуже раді вашій участі в цьому процесі. Як і в минулому році, на початку, перед стартом програми були визначені певні ідеологічні цілі цієї програми міністерством і вже виходячи з цих напрямків-цілей, відбувалося подання, розробка і відбір проєктів. Якщо чую від вас, що це

одна з тих речей, яку потрібно посилити, звучить так, що над цим теж потрібно буде попрацювати.

Власне, наша задача як Міністерства культури – адвокатувати культуру і збільшення фінансування на культуру, наскільки ми можемо. Саме тому для нас є дуже важливим, що фінансування культури збільшується на третину в бюджеті держави на наступний рік. Ми дуже сподіваємося, що спільними зусиллями ми забезпечимо бюджет цими доходами і зможемо, власне, профінансувати культуру. Нам здається, що культура це насправді одна з найважливіших складових для держави, яка справді має це важливе безпекове значення, тому є це надзвичайно важливим.

Це, власне, якщо загально відповісти на те, що сказав Микола Леонідович. Але погоджуюся з тим, що ця робота з удосконаленням цього механізму є постійною, ми бачимо на прикладі всіх інших механізмів інституційної підтримки, що ми кожного року бачимо нові уроки. І тут якраз певна гнучкість цього механізму «Тисячovesни» дозволяє нам краще врахувати ті уроки, які ми зараз маємо з першого року, в наступній програмі.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Іване Івановичу.

Євгеніє Михайлівно, будь ласка.

А, Микола Леонідович.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Що стосується взагалі реальності виконання цього бюджету? Ми не виконали бюджет за цей рік, ми скорочуємо витрати, блокуємо Казначейство і збільшуємо витрати на наступний. Яким коштом? За що?

КРАВЧУК Є.М. Ну це, мабуть, питання до Міністерства фінансів. Я власне хотіла теж, якщо можна уже в продовження, бо я з цього хотіла почати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, будь ласка.

КРАВЧУК Є.М. Але скажу тоді про, мабуть, як обидва міністерства прокоментую. Я, власне, про те ж саме хотіла сказати, що ми точно як комітет вітаємо збільшення на папері фінансування культури. Зрозуміло, що це переважно за рахунок кількох великих статей, в тому числі «Тисячovesни», а не фінансування там культурних інституцій, хоча там теж є збільшення. Але, якщо не помиляюся, у нас десь біля 50 мільярдів доларів непідтверджених власне надходжень до бюджету, з них частина це надходження податкові, які будуть

можливі тільки після збільшення податків, а це має проголосувати Верховна Рада і це, знову ж таки, завжди під питанням. І понад 30 мільярдів те, що ми очікуємо від західних партнерів, але не зрозуміло, з яких поки що джерел, бо немає ні домовленостей, ні, не кажучи, що ми ще борги по своїх зобов'язаннях не позакривала в цьому році.

Тому дійсно, ну насправді треба всім розуміти, всім розпорядникам коштів, що це поки що дуже такий бюджет, який на папері. І треба зрозуміти ще, як ідуть виплати цього року, бо я чула від УКФ, що вони не випускають зараз платежі, не знаю, як в інших культурних інституціях. І насправді це вже там питання якогось обличчя і репутації інституції, бо якщо водночас будуть підписуватися кошти по «Тисячовесні», і правильно, що вони підписуються, але не будуть випускатися кошти на культурні інституції, то це трохи виглядатиме дивно. Ну не знаю, тут, може, Іван хай підтвердить чи спростує, як взагалі до кінця року ідуть заплановані ці всі виплати?

У мене питання такі: по спадщині, щоб я правильно зрозуміла. Бо Іван сказав, що десь 400 мільйонів реставрації має з'явитися між першим і другим читанням, коштів на реставрацію. І серед цілей, які Міністерство культури записало у програмі уряду, це, власне, якраз збереження спадщини. Тобто скільки зараз закладено? Бо я так розумію, що кошти з грального цього бізнесу, зі спецфонду, вони закінчилися, їх немає, а ми там ще хочемо якийсь закон про святині приймати, тобто так дуже все гарно виглядає, а тепер пам'ятки будуть валитися в статусі святині, я так розумію. Але, тим не менше, просто яка ситуація зі спадщиною? Бо це виходить, що у нас на контент, і це правильно, у нас більше 5 мільярдів, а на спадщину тільки на підтримку, я так розумію, заповідників, але можливо спростуйте.

І я тоді пропоную, можливо, бо ми зараз будемо довго обговорювати по «Тисячовесні», можливо нам варто запланувати разом з міністеркою окрему зустріч і окреме засідання комітету разом з тими інституціями, які будуть долучені. Знову ж таки я не почула УКФ, Держкіно... які ми щойно до першого етапу залучені. Інститут книги буде залучений, бо будуть книги. Але чи УКФ якимось чином буде залучений до проєкту?

І останнє, знову ж таки, це як питання, мабуть, навіть не стільки до Івана, а потім, коли буде ще Держкомтелерадіо говорити. У нас немає, принаймні я не бачу якоїсь окремої програми по підтримці медіа, тут я вже говорю як голова тимчасової слідчої комісії, і ми бачимо особливу потребу у медіа, які релоковані, які прифронтові.

Ми говорили попередньо з Наталією Мовшович, що в рамках «Тисячовесни» треба просто якось прокомунікувати, що це також можливість

для медіа, бо так всім зрозуміло, що це фільми, серіали і не подавали заявки, але тут якась є очевидно можливість збільшення або подача заявок.

І чи якась передбачена окрема програма в Держкомтелерадіо? Це не під Мінкультом, я розумію, але загалом під віцепрем'єркою все одно залишається й інформаційна політика теж залишається. Бо було би непогано хоча б якісь символічні кошти, але якісь кошти закласти на підтримку прифронтових і релокованих медіа.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито Руслановичу, вибач, будь ласка, більше не буду перебивати. Хочу підтримати лише Євгенію, те, що вона сказала. Ну ми ж, я тут навіть до нас скажу, до Євгенії, до вас, от ми відповідальні політики, ми знаємо, що в бюджеті немає грошей, але хочемо затвердити витрати, яких не існує.

По-хорошому уряд і міністерство мали би нам дати два бюджети. Один той, який би вони хотіли, який вони представляють зараз, а другий той, на який є зараз можливості, де має бути велике скорочення всіх витрат, і ми маємо відстояти кошти на культуру хоча би якісь. Бо це реалії нашого життя. Бо ми певною мірою виглядаємо як якісь такі трошки космонавти, знаєте: ми ділимо щось, чого не існує і, скоріше за все, не буде. Це фікція.

І очевидно, що це не відповідальність безпосередньо пана Івана. Але тут є і представники Мінфіну, а Іван представляє міністерство, яке є членом Кабміну. І міністерство теж мало би сказати до нас чесно: ось якщо гроші будуть, буде так, але якщо грошей не буде, от що ми пропонуємо. А цього другого не звучить. А потім буде обвал і катастрофа. Це те, чого я боюся.

І є ще деякі такі дрібниці, як, наприклад, Міжнародний фонд культурної спадщини, оскільки Євгенія про нього говорила, це звичайно позабюджетне фінансування, але якось воно кимось фінансується, якісь гроші там передбачені. Як, які? Це теж, в принципі, функціонування на наступний рік.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я підтримую абсолютно, Миколо Леонідовичу, те, що ви кажете. Бо насправді ж є в історії країни такі прецеденти дуже неприємні, коли приймався нереалістичний бюджет і потім в умовах дефіциту коштів Міністерство фінансів по суті там разом з профільними міністерствами, не важливо, вручну «різало» видатки. І на це вже ніякої ради навіть парламент не

міг дати, тому що парламент затвердив це, а грошей немає, значить в Казначействі пусто, то давайте значить в ручному режимі «різати» видатки, зупиняти проплати і так далі. І в цьому не було ніякої системності. І галузі дуже страждали завжди від цього.

Тому, так, звичайно я підтримую Миколу Леонідовича в тому, що непогано було б в такій ситуації, в якій ми зараз знаходимося, мати би «план Б». Я розумію, що ви готували «план А», але «план Б» теж можна підготувати і мати хоча би цілісне бачення, що якщо з грошами буде кепсько, то от на такі-то жертви доведеться йти. А не маючи «плану Б», ну це може просто перетворитися дійсно в такі, знаєте, ну в хірургію без планок.

Я зараз передаю, ясно, що Івану Івановичу слово. Але може спочатку пані Лесі Іванищук, щоб нам Мінфін сказав, власне, чи є «план Б»? Тому що «план А» ми бачимо.

ІВАНИЩУК Л.А. Добрий день ще раз. Оскільки ми «план А» сформували лише тиждень тому, то давайте зараз я прокоментую поточну ситуацію з тим, які ми ризики бачимо щодо виконання бюджету.

Так, дійсно, в проєкті бюджету на 2027 рік для його виконання в повному обсязі необхідно залучити зовнішньої підтримки 52,6 мільярда доларів. Наразі ми маємо підтвердження від наших донорів лише на 20 мільярдів доларів. 32,6 мільярда залишаються не підтвердженими. І це потребує як активної роботи в першу чергу з Єврокомісією для виконання цих, для підтвердження цих видатків, але це не виключно робота з Єврокомісією. Також для отримання цих коштів Україна має виконати ті зобов'язання, які взяла на себе. Це відповідно і зобов'язання і по Макрофіну, і по Ukraine Facility зокрема щодо і прийняття законів України та прийняття підзаконних актів.

Тому проблема є. Ми про неї говоримо чесно і відкрито. І ми всі повинні розуміти, що якщо ми не виконаємо взяті на себе зобов'язання, є ризики невиконання бюджету. Ну, мабуть, зараз передчасно вже говорити про «план Б» і наші плани по скороченню, тому що в першу чергу ми сподіваємося, що бюджет буде виконаний і ми реалізуємо всі передбачені заходи. Але якщо брати аналогію попередніх років, то скорочення видатків було пропорційним у відсотковому співвідношенні, однаковим для всіх розпорядників. Але ще раз наголошу: ми поки що про це не говоримо і наша мета – проведення активної роботи з нашими донорами щодо залучення необхідного обсягу видатків.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Лесю.

Іване Івановичу, ваші коментарі на уточнення Миколи Леонідовича і запитання Євгенії Михайлівни.

ВЕРБИЦЬКИЙ І.І. Так, власне тут те, що сказала Євгенія Михайлівна, важливо, що, по суті, у нас є дві ключові частини цього збільшення. Одна – це «Тисячovesна», в тому числі книжки. Друга – це зарплати. Зарплати зазвичай це захищені статті. І ми дуже сподіваємося, що ця інвестиція в людей в культурі стане мультиплікаційним ефектом для всього іншого, в тому числі залучення позабюджетних коштів.

Власне, що стосується спадщини, скажу, що наразі ті гроші, які були з лотерей, вони справді вичерпуються. Там буде невеликий залишок, який ми сподіваємося використати зараз на конкурс на Український національний пантеон власне, бо це наша важлива спільна відповідальність, яку ми теж публічно взяли, і ми розуміємо, що цю історію потрібно робити.

В тому, що стосується нових речей, які ми хочемо запустити. В державі відбувається реформа публічних інвестицій, система DREAM і середньострокове планування, власне, за цим майбутнє. І ми хочемо, щоб, заради прозорості всіх цих видатків, вони відповідно відбувалися через цю систему.

Наразі Стратегічною інвестиційною радою затверджено дві програми для Міністерства культури з бюджетних коштів. Одна з них це програма консервації об'єктів культурної спадщини – на 28 мільйонів гривень. Інша програма створення фондосховищ – на 97 мільйонів гривень. Вони вже затверджені Стратегічною інвестиційною радою. Але цих грошей ще немає в бюджеті, оскільки...

КРАВЧУК Є.М. Тобто вони не відображені в тому документі, який уряд подав?

ВЕРБИЦЬКИЙ І.І. Оскільки вони були затверджені вже після того, як був зверстаний цей бюджет. Паралельно ми як Міністерство культури також зараз подаємо ще одну програму реставрації на 400 мільйонів гривень, але це те, що наразі не затверджено Стратегічною інвестиційною радою. Це наша пропозиція, яка в залежності від наявності коштів, ми зрозуміло, що це капітальні власне видатки, і ми розуміємо, що певні обмеження з цього приводу можуть бути, тут якби те, що є обмеження.

В тому, що стосується Українського культурного фонду, ми власне маємо важливе підвищення на 14,5 мільйона гривень, це на 3,5 відсотка фінансування

для Українського культурного фонду. Для нас дуже важливо, щоб Український культурний фонд як важливий інструмент інвестицій в культуру продовжував розвиватися, ми не скорочуємо його фінансування, а в тому числі збільшуємо. Є певні законодавчі в тому числі обмеження стосовно його участі в «Тисячовесні», наразі це два паралельні інструменти, але ми бачимо, що обидва ці інструменти дають певні результати.

Що стосується Українського фонду культурної спадщини, він очевидно не є бюджетною інституцією і не є українською інституцією, бо він зареєстрований у Бельгії. Наразі ми маємо на 4,5 мільйона євро зобов'язань наших країн-партнерів стосовно фінансування для цієї інституції, але реально на рахунку грошей є суттєво менше, так, як, власне, і в українському бюджеті. Ми зараз працюємо над тим, щоб ті домовленості, які є, були фактично виконані і гроші були на рахунку фізично.

Ми, на щастя, маємо вже перших людей в команді. Як ви знаєте, кілька місяців тому Олександр Ковальчук, колишню директорку Одеського національного художнього музею, було обрано виконавчою директоркою, зараз є за бельгійським законодавством відповідні процедури отримання дозволу на роботу, це займає певний час. Але паралельно з цим ми вже от буквально минулого тижня набрали перших людей в команду, в секретаріат, які в тому числі зараз починають працювати над фандрейзингом і над залученням коштів партнерів. Ми на саміті «Карпатської ініціативи» мали першу зустріч команди, вперше разом з наглядовою радою відвідали кілька інституцій культури на Івано-Франківщині, і сподіваюся, що це дасть гарний поштовх для роботи Українського фонду культурної спадщини.

Тим часом цей фонд уже здійснив перші кілька фінансувань, це невеликі суми, до 30 тисяч євро, але такі важливі інституції як Мистецький арсенал отримало фінансування на розробку проєктної документації для консервації того пошкодження, яке було під час атаки 18 червня, зокрема для залаткування даху. Так само Український дім отримав кошти, власне, для ліквідації того пошкодження, яке було в травні. І Національний музей Чорнобиля так само отримав невеликий грант від Українського фонду культурної спадщини як це термінове надзвичайне реагування.

Для нас дуже важливо, що це вже не тільки ідея, а вже конкретні інституції отримують конкретні гроші. Це наразі невеликі гроші, але це ті гроші, які є критично необхідні для закриття певних потреб, які можуть бути менш видимі для більших міжнародних донорів.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Бачте, Іване Івановичу... *(не чути)* до цього повертатися, бо ми збільшуємо, точніше, ваша пропозиція, бо я не впевнений, що ми з нею погоджуємося, фінансування УКФ на 20 мільйонів, а «Тисячовесну» збільшуємо на 1,4 мільярда. І я про це казав публічно вже прямо на панелі під час «Тисячовесни», що у мене є побоювання, щоб «Тисячовесна» не «з'їла» інституції. І точно ми будемо з вами про це говорити, бо так не може бути. І ми за збільшення, ми ж це неодноразово підкреслювали, збільшення виробництва українського культурного продукту, але ми проти того, щоб це відбувалося за рахунок того, що цей конвеєр «з'їсть» людей. Розумієте, про що я? Тому, знову-таки, я зараз не даю оцінок, я просто повторив свою пересторогу.

І на цьому передам слово Володимирі Михайловичу В'ятровичу. Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. А якраз продовжу. Я впевнений, що «Тисячовесна» «їсть» культурні інституції, «їсть» їх ресурсно, тому що ми говоримо про величезний ресурс, який іде саме на цей проєкт в бюджеті культури. Тобто для нас всіх важливо, щоб в бюджеті була якась частина витрат і вона постійно зростала на культуру. Нам зараз вже другий рік поспіль будуть представляти, що, от бачите, є «Тисячовесна», значить все добре – кошти на культуру є.

Натомість ми бачимо, що, на жаль, станом на тепер, тобто протягом цього року цей проєкт «Тисячовесна», його реалізатори, включно з міністерством, не особливо дослухалися до наших якихось застережень щодо того, як він має реалізовуватися.

І справді, Микито, твої побоювання, що «Тисячовесна» «їсть» культурні інституції, абсолютно небезпідставні, вона «їсть» їх в контексті бюджету, вона «їсть» їх в контексті повноважень. Це коли разом з бюджетом якийсь відбір цього ж культурного продукту відбувається в обхід цих культурних інституцій, в обхід процедур, які досить довго випрацьовувались. І, на жаль, це може призвести до «висушування» і поступового зникнення цих культурних інституцій.

Чи треба це чи не треба? Я вважаю, що не треба. Але в будь-якому випадку мені здається, що дуже прикро ще, крім усього іншого, ще один важливий момент, на який звертали увагу і Євгенія Кравчук, і Микола Княжицький, у нас так і не відбулося якогось засідання на комітеті, де би ми підвели підсумки: а що доброго сталося в реалізації «Тисячовесни»? Безперечно там було щось і добре, щось погане, щось критичне, щось, що варто поправити. Ми не провели такого аналізу і натомість вже якось авансом на наступний рік вважаємо, що «Тисячовесна» це успішно і давайте будемо ще

додатково збільшувати. Тому для мене, власне, такий підхід є суттєвим застереженням щодо того, чи варто підтримувати такий бюджет.

Ну і інші речі, які вже тут неодноразово звучали, справді, тобто ми ділимо дуже-дуже уявний «пиріг». І ми прекрасно розуміємо, що коли цей уявний «пиріг» буде скорочуватися до реальних розмірів, на жаль, він буде скорочуватися до реальних розмірів здебільшого в галузі культури. Тому я тут теж підтримую колег, які сказали перед тим, ну хотілося б бачити ще якийсь «варіант Б», з якого ми би бачили той мінімум, який ми справді зможемо потратити на культуру, і розподілити його максимально раціонально, для того щоб галузь культури таки не впала.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так. Я ще раз хочу наголосити, знову-таки, я тоді на тій панелі по «Тисячовесні» говорив від себе, але віддзеркалював певну нашу колективну точку зору. Ми не є супротивниками «Тисячовесни», але ми бачили з самого початку, що «Тисячовесна» має бути синтетичним і синергетичним проєктом, кооперативна всіх інституцій, і міністерства і всіх інших інституцій, які створені і успішно працюють, і довели свою ефективність і життєздатність в галузі культури. Це і Український культурний фонд, і Держкіно, і Інститут книги, і інші. І саме так ми і бачимо перспективу і майбутнє цього проєкту «Тисячовесна»: не окремо і замість існуючих інституцій і професійних колективів, які там працюють, а разом з існуючими інституціями. І саме на цьому ми будемо очевидно наполягати.

Якщо ми не будемо цього бачити, ну відповідно ставлення нашого комітету до цього проєкту буде змінюватись. Тому що для нас однаково важливими є як, знову-таки, збільшення виробництва українського культурного продукту, так і зміцнення інституцій, які професійно допомагають цьому продукту з'являтися. Ось власне в чому полягає наша позиція, колеги. Я думаю, я ж сказав те, що і ви поділяєте, так?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Пане Микито!

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Коли ми торкнулись «Тисячовесни». Хоча би коротко, пане Іване: а хто фінансував організаційні витрати і взагалі організаційні кошти на «Тисячовесну»?

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну от тепер можна відповідати комплексно на все це, плюс на зауваження Миколи Леонідовича. Будь ласка, Іван Іванович.

ВЕРБИЦЬКИЙ І.І. Кілька речей. Перш за все ми бачимо «Тисячовесну» як велику можливість для культури отримати велике фінансування, яке є справді деяким викликом, так, але і можливістю. І, власне, наше розуміння полягає в тому, що наше завдання – скористатися цією можливістю на користь сфери культури і перетворити цю можливість, мультиплікувати її таким чином, щоб завдяки цій можливості, вона як локомотив змогла потягнути за собою інші позитивні зміни.

Власне саме тому у першій ітерації до «Тисячовесни» були залучені і Держмистецтв, і Держкіно, у наступному році ми сподіваємося, що залучиться також Інститут книги. І я сподіваюся, що це не остання інституційна можливість, яку ця програма зможе для нас відкрити, оскільки вона, власне, динамічно допомагає нам розвиватися. Ми також це бачимо зараз і в тому числі для посилення інституційних спроможностей, оскільки справді частину операційних витрат ми закривали через меценатську допомогу, власне в тому числі і те, що стосувалося події, яка була в Івано-Франківську.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. А чия вона? Хто це? Хто це? Які це структури?

ВЕРБИЦЬКИЙ І.І. Є перелік бізнесів, які, я просто не назву по пам'яті, але вони були...

КРАВЧУК Є.М. Ні-ні, вони всі були, тут я можу відповісти, бо я бачила ці банери. Там Нафтогаз серед спонсорів. Ну тобто компанії українські, вони були всі як офіційні партнери на всіх банерах. Можу зараз знайти.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні-ні, нам треба не банери. Я би хотів, щоб ми побачили конкретний звіт спонсорської допомоги від кожного з партнерів: як вона зайшла і як вона була витрачена на організаційні витрати? Оскільки до нас звучали звернення, що там були корупційні моменти, пов'язані з результатами конкурсу. Тому я прямо про це запитую і буду писати про це запит.

КРАВЧУК Є.М. Колеги, я просто повторю свою пропозицію, зробити окреме засідання комітету по «Тисячовесні» і на всі ці питання отримати відповіді.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Якогога швидше, якогога швидше давайте.

ПОТУРАЄВ М.Р. Підтримую Євгенію Михайлівну, підтримую Володимира Михайловича.

Миколо Леонідовичу, якщо були звернення, так, тим більше, на такому засіданні розглянемо і не просто ваше особисте звернення може бути з цього приводу, а і прямо комітетське. Чому ні, якщо у людей були якісь там обґрунтовані питання?

То що, рухаємося далі, колеги?

КРАВЧУК Є.М. Вибачте. А можна ще відповідь на питання, як зараз з проплатами до кінця року? Щось зупинилося по ваших предметах відання? Бо ми бачимо це все з соціальних мереж, а хочеться зрозуміти від вас.

ВЕРБИЦЬКИЙ І.І. Наскільки я розумію, певні проплати, справді, можуть бути зараз затримані через ситуацію, яка є загалом.

ФЕДИНА С.Р. Дивіться, я спілкувалася зараз з представниками комунальних підприємств, вже п'ятий день зупинені всі проплати по Казначейству, всі.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну, власне про це попереджував навіть Прем'єр-міністр, міністр фінансів, міністр фінансів, точно пам'ятаю, він попереджував, що така ситуація може виникнути. Ну сподіваюся, що це короткочасна така історія.

Пані Леся Іванищук, вона точно має інформацію з перших рук.

ІВАНИЩУК Л.А. Так, я можу підтвердити, що наразі оплати призупинені, тому що у нас дійсно є проблеми з фінансуванням видатків державного бюджету. Третя черга призупинена. Звісно, пріоритетом залишаються видатки на сектор безпеки і оборони. Але ще раз хочу наголосити, все це пов'язано з тим, що ми не отримуємо міжнародну допомогу, яка йшла на інші сектори економіки, окрім оборонного, і відповідно для того, щоб ми її отримали, ми маємо виконати ті домашні завдання, які стоять перед Україною.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Леся.

Отже, сподіваюся, що це короткочасна пауза.

Значить, переходячи вже, знову-таки, до пані Юлії Урसолової і пані Олександри Коваль, і пані Олена Івановська теж, я пам'ятаю, що вона ж хотіла теж виступити.

Іван Іванович, що я хотів, на чому я хотів наголосити? Дивіться, знову-таки, це не критика в бік «Тисячovesни», це наголос на тому, що нам треба балансувати всі ці проєкти відповідно до національних інтересів і зокрема, якщо не в першу чергу, інтересів національної безпеки. Тому що от ми проводили виїзне засідання в Одесі, але воно було не про Одесу тільки, а про одеський регіон. І ми заслуховували представників Бессарабії, Бессарабського району, значить, ну не вдаючись в деталі, хочу сказати, що там з певних обставин «руський мір» знову лізе з різних щілин, зокрема через те, що не підтримується виробництво, створення регіональних, місцевих культурних продуктів.

Очевидно, що той самий Український культурний фонд, який має в цьому експертизу, він міг би розгорнути спеціалізовану програму територіальну, але він не має цих ресурсів. І я не переконаний, що «Тисячovesна», ну от ця перша, можна сказати, пілотна не мала регіонального фокусу і наступна, я не впевнений, що вона буде мати регіональний фокус, територіальний фокус. І вона сама по собі не створить цей фокус локальний. А разом з УКФ могла би зробити локальний фокус.

А це питання національної безпеки, знову-таки, бо йдеться про «руський мір», про московську мову, про «руський мір», який лізе з усіх можливих щілин і шпарин, особливо у регіонах зі складним етнокультурним складом населення і які перебували під впливами держави-агресора, на жаль, надто багато років.

Це ремарка. Вона не потребує вашого коментаря. Це просто ілюстрація до того, що ми не просто так говоримо про те, що це має бути кооперативний проєкт «Тисячovesна», який враховував би не просто виробництво контенту як такого, а ще й певні специфічні нюанси культурного продукту там, де він ну прямо на місці може стояти на заваді проникненням «руського міра» в Україну, новим проникненням «руського міра» в Україну.

Рухаємося далі. Пані Юлія Урсолова, Український культурний фонд, будь ласка. Ну тут у вас можуть бути і коментарі щодо того, що казав Іван Іванович Вербицький, і відповідно і ваші пропозиції одразу озвучуйте, як ви бачите бюджет. Знову-таки, ми говоримо зараз, ви ж розумієте, пані Юліє, що ми говоримо зараз про «план А». Але ви вже побачили з нашого обговорення, що будемо всіх, уже просимо всіх подумати над «планом Б»: власне якщо видатки будуть обмежуватися, то до якої межі, скажімо, ваша інституція може посунутися у бік зменшення видатків? Зараз ми говоримо про «план А»: все

добре, наші зобов'язання перед міжнародними нашими партнерами виконані, макрофінансова допомога нам надходить своєчасно і у достатніх обсягах і ми говоримо про те, як бачить УКФ свій бюджет на наступний рік.

Будь ласка.

УРСОЛОВА Ю.О. Дякую.

Вітаю, колеги. Я заступник виконавчого директора з фінансових питань. Дві рефлексії і третє питання – це безпосередньо потреба.

Перше, щодо участі Українського культурного фонду у програмі «Тисячovesна». Те, що казав пан Вербицький, насправді якихось величезних законодавчих обмежень немає для того, щоб фонд міг би реалізовувати ці проєкти в рамках проєкту. Просто прийнята постанова, вона дещо відрізняється механізмом від діяльності Українського культурного фонду. Але насправді, якщо адаптувати програму «Тисячovesна» під основну діяльність Українського культурного фонду, а це цілком можливо, просто внісши зміни до постанови Кабінету Міністрів, то Український культурний фонд теж зміг би реалізовувати такі проєкти в рамках програми.

Друге питання, це щодо затримки в траншах по наших договорах про надання грантів. На минулому тижні ми вже зв'язалися з 16 грантоотримувачами, ми вже повідомили їм про те, що буде невеличка затримка по виплатах траншу. Термін виплати був до 30.09. Наступна виплата другого траншу - 15 жовтня і 30 жовтня. І якщо станом на зараз ми просто дивимося на цю ситуацію збоку і єдине, що ми можемо робити, це просто інформувати грантоотримувачів, то 30 жовтня ми стикнемося з величезною проблемою, коли ми не зможемо виконати свої зобов'язання. Ми не зможемо профінансувати 81 проєкт на суму понад 40 мільйонів гривень. І от тоді ця проблема буде величезна, це будуть скандали. Ми вже відбиваємося, ми вже спілкуємося з грантоотримувачами, ми вже повідомляємо всіх, що може бути затримка, будь ласка, трошки відтерміновуйте реалізацію проєкту, ставтеся з розумінням, але насправді 30 жовтня нас це не врятує.

До кінця року для того, щоб профінансувати всі укладені договори, а це 276 проєктів на суму 107 мільйонів, якщо цих коштів ми не отримаємо, то ми не зможемо реалізувати всі проєкти. В Українського культурного фонду буде утворена кредиторська заборгованість на цю суму, яка перейде в наступний рік і яка з'їсть бюджет наступного року на гранти.

«План А» поки що з нашого боку – це інформувати грантоотримувачів і, можливо, відтерміновувати реалізацію проєктів. «Плану Б» поки що немає, тому що це залежить від наявності фінансового ресурсу. Це впливає на довіру

до інституції, яку ми так плекали і так створювали протягом багатьох років. Це впливає на нашу репутацію. І ми віримо, що Мінфін, Мінкультури, комітет почують нас і зможуть нам теж допомогти сформувати цей «план Б», а ми зі свого боку теж подумаємо, як виходити з цієї ситуації і як рятувати наші проєкти.

І третє питання, це стосується проєкту бюджету на 2027 рік. Насправді наш бюджет зросте лише на 14,5 мільйона гривень, це плюс 3,5 відсотка порівняно з цим роком. 97 відсотків всіх коштів – це на оплату праці працівників Українського культурного фонду, це пов'язано з прийнятим рішенням підняття посадових окладів на 70 відсотків і це підняття посадового окладу працівника першого тарифного розряду. Все. Жодної додаткової копійки ми не отримуємо на нашу основну діяльність – безпосередньо на гранти і на стипендії.

У 2022 році був суттєвий секвестр і всі грантові кошти ми втратили, на жаль. З 2023 року було зростання і щороку це зростання на гранти ми бачили, ми підтримували щороку все більшу і більшу кількість проєктів. В цьому році ми реалізуємо за рахунок коштів гранту вже 283 проєкти в цілому. Та сума коштів, яка нам передбачена у проєкті Закону про держбюджет, на рівні 2026 року, це 338,1 мільйона гривень. Тобто ми зможемо підтримати лише 251 проєкт, тобто на 36 проєктів менше, ніж в цьому році.

Насправді додаткова потреба Українського культурного фонду на грантову діяльність складає 168 мільйонів гривень. Ми змогли би додатково підтримати 126 проєктів. Зокрема ми вже сформували пріоритетні напрями Українського культурного фонду і планували в наступному році підтримувати релоковані і прифронтові культурні медіа, підтримувати регіональні фестивалі, регіональні події, локальні події в регіонах. Ми хотіли впровадити новий напрямок – це інклюзивна адаптація театрального продукту, сучасний музей, збереження живої спадщини, цифрова документація.

І якщо ми не отримаємо цю додаткову суму коштів, на жаль, ми не зможемо підтримати ці напрямки, а вони дійсно потрібні. І це не просто підтримка культури, підтримка креативних індустрій, а це також створення контенту в рамках нашої програми «Культура під час війни». Це підтримка партнерських проєктів, тому що наша партнерська мережа, вона розширюється кожного року. В цьому році у нас набагато більше партнерств, ніж було у минулому році. У минулому році ми отримували, наприклад, там коштів від партнерів лише на суму 104 мільйони гривень, то в цьому році станом на сьогодні вже 113. Так, їх вже більше. У нас багато планів на наступний рік.

І якщо ми не отримаємо додаткову суму коштів на гранти, ми не зможемо підтримувати ці партнерські проєкти, а це і створення нових робочих місць, це і податки до бюджету, це і підтримка дійсно актуального якісного культурного продукту. І ми бачимо, що ті проєкти і ті продукти, які підтримує Український культурний фонд, вони є дійсно якісними, вони є дійсно затребуваними. Вони виконують КРІ і вони виконують Стратегію розвитку культури, в якій Український культурний фонд теж є учасником. І якщо не передбачити додаткову суму коштів на гранти, ми не зможемо підтримувати ті напрямки, які визначені в Стратегії розвитку культури.

Крім того, у нас є потреба на виплату стипендій. З року в рік ми не можемо виконати Стратегію культури, тому що нам просто не передбачається додаткова сума коштів на стипендію. Ми з року в рік їх просимо і не отримуємо. Знову ж таки, крім того, у нас є додаткова потреба на оплату роботи експертів за оцінювання заявок. В цьому році у нас на оцінювання заявок передбачено 30,3 мільйона гривень. Граничними видатками на наступний рік передбачено лише 19,3 – це 64 відсотки від цього року. Ми розуміємо, що це дефіцит коштів на оплату роботи експертів, це надзвичайно мала сума. Для того, щоб забезпечити потребу фонду, потрібно ще 29 мільйонів. Чому така сума?

По-перше, оцінювання однієї заявки експертом Українського культурного фонду, ця ціна прив'язана до мінімальної заробітної плати. Зростає мінімальна заробітна плата – зростає оцінювання однієї заявки. У нас зростає кількість оцінювань. Наприклад, в цьому році кількість оцінювання зросла на 35 відсотків порівняно з 2025 роком. Крім того, у нас зростає кількість поданих заявок щороку. В цьому році на 21 відсоток більше поданих заявок ніж було в минулому році. І ця тенденція, вона є і вона зростає більше і більше. В наступному році ми стикнемося з дефіцитом фінансового ресурсу на оплату роботи експертів, на оплату оцінювань.

Крім того, я знову ж таки повернусь до наших партнерств. У нас партнери не лише міжнародні чи благодійні організації, в минулому році, наприклад, у нас був один регіональний партнер, він був пілотний, це Запорізька ОДА. В цьому році їх уже троє – це Запорізька ОДА, Дніпровська, Львівська міські ради. В наступному році цих регіональних партнерів буде ще більше. Тобто ми розширюємо нашу мережу регіональних партнерів. І якщо міжнародні благодійні організації нам можуть надавати не лише кошти на грант, а ще й експертів, то, на жаль, регіональні партнери просто не можуть нам дати кошти на оцінку експертів. І ми стикаємось з тим, що ми реалізовуємо регіональні партнерства, а коштів на оцінку цих проєктів у нас немає і ми

використовуємо кошти загального фонду. Тобто це теж потребує певного фінансового ресурсу, якщо ми хочемо, щоб фонд регіональних підтримував більше проєктів.

І наостанок, остання наша потреба і вона щороку є, на неї варто звернути увагу, це потреба на оплату комунальних послуг та енергоносіїв. На наступний рік у нас не вистачає коштів в сумі 622 тисячі гривень на комунальні послуги.

З року в рік ми отримуємо інструкційний лист від Мінфіну до бюджетної декларації, до бюджетного запиту, де написано, що видатки на комунальні послуги не зростають, вони на рівні базового року. Вони на рівні базового року з 2022 року і це переходить з року в рік, з року в рік. Якщо в минулі роки для того, щоб якось вирішити цю проблему, ми постійно подавали зміни в Мінфін і Мінкультури і перерозподіляли кошти з інших видатків, так, то в цьому році влітку ми перерозподілили і зараз вересень, і ми стикаємось з проблемою, коли нам і навіть вже цього не вистачає, тому що ростуть тарифи. І вони ростуть ледь не раз в квартал, а то й, буває, частіше. Тобто зараз, у жовтні, ми знову будемо ініціювати зміни по розподілу коштів. На це теж варто звернути увагу.

Так, ми отримали на наступний рік плюс 55 тисяч гривень на комунальні послуги до граничних. Це дійсно є, це відображено в проєкті закону. Але цього не вистачає, 55 тисяч гривень – це просто вивіз сміття, не більше того. А в нас є потреба на електроенергію, на водопостачання, на тепло. Тому загальна потреба Українського культурного фонду в цілому критично складає 197,9 мільйона гривень.

Дякую.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито Руслановичу, дуже коротко, те, що пані Юлія...

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Миколо Леонідовичу. Будь ласка. Будь ласка. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Просто для вашого розуміння. Значить, дивіться, от ми говоримо про потреби Українського культурного фонду. З моєї точки зору, взагалі тут «Тисячовесна» просто дублює існуючі інституції, «з'їдаючи» їх, але вона не просто їх дублює, вона забирає в них гроші.

От ми чули про 622 тисячі за комунальні послуги. Як ви думаєте, скільки заплатили за оренду «Тисячовесни» з бюджету за ці декілька днів на Промприладі? Плюс-мінус.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, я не дуже розуміюся в івано-франківських розцінках.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я вам скажу, в них там 622 на рік, а тут заплачено 1,78 мільйона гривень. А скільки заплатили за маркетинг? 1,29 мільйона гривень. А скільки заплатили за телевізійну трансляцію? 1,1 мільйона гривень. Це більше, ніж весь бюджет Культурного фонду, весь бюджет Кримського дому і ще цілої низки інституцій, більше, ніж комунальні заборгованості УКФ в декілька разів.

А яке це має відношення до захисту інформаційного простору, бо ці закупівлі проводило ДП «Центр захисту інформаційного простору», скажіть, будь ласка? Жодного. Я знаю, що ми будемо це обговорювати у майбутньому.

Пане Іване, я вас шаную, поважаю, це не до вас персонально щось, але для будь-якої тверезої людини. Це лише, от я, поки ми сиділи, глянув на закупівлі ДП «Центр захисту інформаційного простору», організація «Тисячovesни» не пов'язана зі спонсорами і не пов'язана з видатками на культуру, на підтримку чи ще на щось.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Миколо Леонідовичу.

Давайте рухатися далі, колеги.

Пані Олександра Коваль, будь ласка.

КОВАЛЬ О.А. Добрий день.

Дякую за надану можливість висловитися. І я хотіла би у кількох напрямках висловити свої думки. Ну насамперед про заборгованості цього року, що є актуальним, і вони почали у нас наростати. Але найбільше мене тривожить виплата за тими зобов'язаннями, які ще не настали. І тут я говорю про ті зокрема міжнародні проєкти, які ми реалізуємо, це участь ще у 5 міжнародних книжкових ярмарках і виплата за договорами на видання перекладів української літератури за кордоном. І, як казала моя попередниця, звісно, це якщо ті виплати будуть перенесені аж на наступний рік, це дуже сильно підриває наші спроможності надалі просувати українську літературу за кордоном і ставить під сумнів питання нашої вигідної, взаємовигідної співпраці з організаторами міжнародних книжкових ярмарків. Як ми постійно інформуємо, завдяки їхній підтримці, це все є комерційні установи, завдяки їхній підтримці ми фактично сплачуємо лише 50 відсотків того, що ми мали би сплачувати на Коло.

Далі. Також у нас зараз наближається заборгованість, коли українські видавці почнуть нам здавати звіти за підтримані проєкти з видання книжок українських авторів. Ну це в теперішніх умовах, коли вони постраждали, коли зменшуються продажі книжок на ринку, це також дуже суттєво буде для них, якщо вони не отримають відразу цих грошей, на які вони розраховують і на які у них теж уже є зобов'язання перед виконавцями – а це є виплата авторам і виплата друкарням.

Ви пам'ятаєте, що розповідав директор тільки однієї друкарні харківської «Юнісофт», що станом на зараз заборгованість видавців вже за простроченими виплатами становить понад 100 мільйонів гривень тільки перед цією друкарнею. Ну якщо ці заборгованості будуть наростати в тому числі за рахунок того, що по нашій державній програмі не зможуть розраховуватися видавці з друкарнею, то це загрожує просто зупинкою друкарень, не кажучи вже про самих видавців, у яких будуть теж проблеми по виплатах, по розрахунках і зі своїми працівниками, і з комунальними видатками, тобто по всьому ланцюжку.

Далі, що я хотіла би сказати? Це те, що я не до кінця розумію, хто формує пріоритети на наступні періоди, зокрема на 2026 рік? Якщо ми говоримо про книговидавничу галузь і діяльність Українського інституту книги, нам загальні витрати порівняно чи фінансування в першому читанні бюджету збільшено на 134 відсотки. 134 відсотки! І головна сума в цьому - 272 мільйони, вона призначена на субсидії. В той самий час в середовищі видавничому, книготорговельному немає такого однозначного сприйняття, що саме фінансування субсидій для книгарень є тим пріоритетом, який має фінансуватися. Натомість більшість з них, ну переважна більшість погоджується, що пріоритетним є фінансування поповнення бібліотечних фондів.

На минулому засіданні комітету віцепрем'єрка з гуманітарної політики і міністерка культури України Тетяна Бережна озвучила цифру 480 мільйонів гривень на поповнення бібліотечних фондів. Ну в цьому читанні бюджету цієї суми немає, є тільки 100 мільйонів. І я хочу зауважити, що в той час, як 480 мільйонів могли би суттєво вплинути на стабілізацію ситуації і покращення фінансового стану багатьох українських видавців, то сума 100 мільйонів може нам сказати, що це можуть бути 40-60 видавців, книжки яких будуть закуплені. Чи це буде рівно і справедливо? Ну, швидше за все, ні і посилить якусь нерівність. Тобто тут дуже складна тема, бо ми повинні як інституція дбати про те, щоб для більшості наших учасників ринку, учасників нашої книговидавничої сфери ця допомога була відчутною.

Але насамперед я теж стурбована тим, що не збільшилася у планованому бюджеті сума, яку ми призначали для підтримки книжок власне українських авторів. У нас є такий мистецький конкурс, по якому ми підтримуємо заявки видавців, які планують тільки видання книг українських авторів – це не переклади. Зараз, після всіх цих втрат, які сталися у липні-серпні цього року, і падіння попиту, падіння продажів видавці оголошують про те, що вони будуть видавати, зараз брати в роботу тільки книжки, які за їхніми маркетинговими дослідженнями принесуть їм швидке повернення вкладених грошей. А це, як відомо, книги масмаркету і в основному, на 90 відсотків, це перекладні книжки. Багато хто вже оголосив з видавців, що він призупиняє розгляд рукописів від українських авторів.

І таким чином Український інститут книги і наша програма є єдиним таким джерелом, яке дозволить українським авторам писати і видавати свої книжки, а читачам їх читати. Але на наступний рік сума цих коштів абсолютно не збільшилася, вона як була 25 мільйонів у 2026 році, на такому ж рівні вона зафіксована і на 2027 рік.

Тут гіпотетично є надія на «Тисячovesну», якщо вона буде і якщо, поки що взагалі незрозуміло, які книжки і як, чи який контент і яким чином буде фінансуватися по «Тисячovesні», хоча от ці заяви вже пролунали. І хочу вам сказати, що, з одного боку, звісно, я почуваю відповідальність і оцю можливість, яку надає «Тисячovesна» для розвитку видавничого сектору і зокрема для збільшення кількості виробленого контенту, бо твори українських авторів є саме контентом, теж хочу зауважити, що дуже часто саме літературні твори стають джерелом контенту для інших видів культурних продуктів, як, наприклад, для кіно, театру. Це література і, звісно, вона має бути підтримана, але поки що незрозуміло, як буде реалізуватися.

І друге. Хочу висловити свою стурбованість тим, що, на відміну від Українського культурного фонду, в якого в законі закладено, що їхній фонд оплати праці зростає відповідно зі збільшенням фінансування програм, то в Українського інституту книги це не передбачено. І зараз я хочу теж звернути увагу і комітету, і Міністерства культури, дивіться, в цьому році ми маємо фінансування на програми порядку 272 мільйони і фонд оплати праці в 17 мільйонів. На наступний рік нам разом з усіма збільшили на 70 відсотків, з усіма культурними установами, і ми маємо тепер 25 мільйонів на фонд оплати праці. Але навіть без «Тисячovesни» це становить менше 5 відсотків того обсягу, який ми маємо опрацювати.

А я хочу теж сказати, можливо комусь здається, що оці всі заявки, оці всі виплати, ці всі документи, що їх опрацьовують такі маленькі білочки з

«Мілки»? То ні, білочок у нас немає, це все робиться зусиллями тих самих людей і вони вже зараз працюють на півтори ставки і майже по 12 годин на день. Я не уявляю, хто буде робити в інституті те саме, навіть якщо за трошки більшу зарплату. Ми мусимо передбачити, я вас дуже прошу, передбачити збільшення штату Українського інституту книги з відповідним збільшенням фонду оплати праці.

Ще одне. Почула і поспівчувала Українському культурному фонду за те, що у них бракує коштів на оплату експертів. То я вам хочу, шановні депутати, шановні колеги, шановний пане заступник міністра, хочу вас повідомити, що експерти Українського інституту книги, які теж розглядають заяви, теж витрачають на це багато часу, взагалі не отримують за це грошей. То я хочу теж зрозуміти, чому така нерівність і чому така? Ну добре, залишимося зі словом «нерівність» в оцінці зусиль, витраченого часу і важливості експертних оцінок між Українським культурним фондом і Українським інститутом книги? То або давайте, якщо можливо, то теж щось з цим зробимо, щоб урівняти всіх експертів у правах. Тому що якщо в одному випадку експертам буде збільшуватися оплата в УКФ, в нашому випадку далі не буде нічого оплачуватися, то ми просто ризикуємо цих експертів втратити і тоді ми не зможемо забезпечити належний розгляд і підтримку всіх цих отриманих заявок.

Ну от це в основному все, що я хотіла сказати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Олександро.

Ви ж знаєте, що ми завжди намагаємося просунути інтереси вашої інституції і подаємо поправки.

КОВАЛЬ О.А. Дуже дякую. Дуже дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Давайте подивимося там разом, що з винагородженням роботи експертів у вашій інституції, тому що там були певні, скажімо так, помилки у законодавчому проєктуванні тих чи інших інституцій. У нас, до речі, Наглядова рада Суспільного мовника сидить без жодних компенсацій за їхню роботу, якої у них стало просто незрівнянно багато, якщо порівнювати з моментом створення цієї інституції, не передбачалося, що вони будуть прямо так працювати, працювати і працювати. І вони теж, виходить, працюють про боно, що, очевидно, не сприяє, не сприяє нормальній роботі Суспільного мовника у певних аспектах, що тривожить не лише наш комітет, а і наших міжнародних партнерів.

Тому давайте подивимося, якщо це потребує якихось корекцій законодавчих, давайте розглядати ці корекції, які треба внести щодо Інституту книги. Бо по НСТУ ми, усвідомлюючи цю проблему, відповідні зміни у законодавство зробили, але вони ніяк не потраплять, на жаль, на розгляд зали Верховної Ради.

КОВАЛЬ О.А. Я перепрошую. А збільшення штату вже в наступному році? Штату, не оплати експертів, але просто у мене одна юристка, одна економістка.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Олександро, ну ми ж вас почули. Ще раз принагідно нагадую, що ми просимо всіх не сприймати зараз все те, що ви проговорюєте, як офіційне подання. До 24 вересня прошу всіх подати нам у письмовому вигляді ваші пропозиції щодо пропонованих вами поправок від комітету до проєкту державного бюджету. Ми розглянемо і відповідно будемо підтримувати інституції, ви ж нашу позицію бачите.

Значить, колеги, рухаємося далі. Я прошу звертати увагу на регламент, щоб все ж таки...

КРАВЧУК Є.М. А який у нас регламент? Я якраз хотіла запитати.

ПОТУРАЄВ М.Р. *(Не чути)*... насправді, хто запрошений, хто ще не втомився. Я бачу, що і багато членів комітету присутні і слухають, навіть у кого немає включеної зараз камери.

(Загальна дискусія)

ПОТУРАЄВ М.Р. Давайте, колеги, яось обмежуватися...

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Всі є, всі слухаємо, дуже важливо, конспектуємо, колеги, це вкрай важлива інформація.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тому прошу рухатися далі. Далі у нас пані Олена Івановська, просив далі Олександр Алфьоров і далі пані Марина Текуцька і Микола Чернотицький.

Єдине, колеги, я запитаю. Значить, є два керівники великих інституцій. Пане Миколо, ви почекаєте трошки? Є у вас ще час?

ЧЕРНОТИЦЬКИЙ М.М. У мене вже графік збився, тому я дочекаюся.

ПОТУРАЄВ М.Р. Все ясно, ми вам поламали весь робочий графік. Добре. Дякую, що ви з нами.

І, пане Олександрє Алфьоров, теж зможете ще пару хвилин і буде ваша черга?

АЛФЬОРОВ О.А. Чекаю, Микито Руслановичу, безперечно.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре. Дякую.

Отже, пані Олена Івановська.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ще пан Олег Наливайко, пані Наталя Табака, я бачу...

ПОТУРАЄВ М.Р. Звичайно.

КРАВЧУК Є.М. І Володимир Шейко з Українського інституту. Я просто теж хочу його дочекатися.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я всіх бачу. І пан Віктор Єленський, його очевидно викликали, він пішов, але Служба з етнополітики і свободи совісті є на зв'язку, я бачу.

Тож, рухаємося далі. Пані Олено, по-перше, я радий, що наші неодноразові оголошення на тому, що треба збільшувати бюджет вашої інституції певною мірою відобразилися. Ми, в принципі, знаємо цифру. Скажіть нам, будь ласка, чи є якісь проблемні моменти, які все ж таки не враховані, які можуть теоретично створити ризики для роботи Офісу Уповноваженої з питань захисту державної мови і відповідно, якщо ви нас будете про щось просити до 24 вересня, то про що це буде. Тобто до вас, пані Олено, прохання і до всіх інших колег, оскільки цифри ми бачимо, будь ласка, робіть наголос і кажіть нам про проблеми, які, припустимо, не вирішені. Добре?

Пані Олено, будь ласка, вам слово.

ІВАНОВСЬКА О.П. Добре. Дуже дякую, Микито Руслановичу, за постійну підтримку і всім шановним депутатам Верховної Ради, особливо вашого комітету, за те, що ви розумієте всі наші проблеми і підтримуєте, де можна, наші прохання.

Тому зокрема і представниці Міністерства фінансів хочу подякувати за те, що врахували ті нагальні потреби, тобто йдеться про плюс 25 штатних одиниць і забезпечення їх заробітною платою, і мінімальним набором того інструментарію, який необхідний для виконання роботи.

Одначе, плануючи організувати 10, скажімо, офісів в межах України, ні видатки на комунальні послуги і забезпечення інтернет-зв'язком, поки що в нас це в мінусі і ми не знаємо, як організувати цю роботу, якщо не буде додаткових фінансових можливостей.

Також для апарату секретаріату, наразі я от підтримую всіх попередніх ораторів в тому, що комуналка зростає і відповідно нам не вистачає для самого секретаріату 135 тисяч. Також для придбання програмного забезпечення того елементарного, який дозволяє нам працювати. Тобто, звісно, в нас є великі плани і великі потреби, але вже навіть оцей мінімум-мінімум – це 2 мільйони. Це таке питання.

Я не кажу про такі базові речі, як, до прикладу, хоча б один автомобіль на всіх наших представників, які повинні пересуватися в просторі, ну хоча б тут, ну це вже така справа. Ми це питання проговорювали з вами, коли ви приходили до нас в офіс. Поки що це питання не вирішується.

Але всі ці цифри, ясна річ, вони в нас готові, ми надішлемо вам і дуже би хотіли, щоб ви нас підтримали.

Але ще в мене було додаткове запитання, оскільки державна цільова програма, національно-культурна програма з розвитку державної мови це чинний такий документ, то мені би дуже хотілося запитати і представника Міністерства культури як головного координатора і відповідно, скажімо, контролера, як виконуються ті позиції цієї програми і відповідно якою мірою забезпечується виконання, забезпечується бюджетне забезпечення виконання певних позицій у 2027 році? Це надзвичайно важливе питання, тому що зараз якось призабута ця тема цієї державної програми, яка забезпечувала би розвиток державної мови. Тому нам як інституції, яка теж контролює цей процес, хотілось би почути від, можливо, Мінфіну або в першу чергу від представників Міністерства культури: чи вивчали вони це питання?

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Олено.

Ну тут є запитання до Міністерства культури. Іване Івановичу, може короткий коментар?

ВЕРБИЦЬКИЙ І.І. Я не маю, на жаль, біля себе власне ось такого детального звіту, але я знаю, що над цієї програмою іде робота – нещодавно затверджувалися відповідні зміни на уряді, буквально два тижні тому, тобто робота триває. Якщо потрібно детальніше про це поговорити, зібратися, то я думаю, що ми це обов'язково можемо організувати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Іване Івановичу.

Колеги, рухаємося далі. Надаю слово пану Олександру Алфьорову, Український інститут національної пам'яті працює вже не в складі міністерства, але в зоні відповідальності віцепрем'єрки Тетяни Бережної, тому...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито Руслановичу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, Миколо Леонідовичу, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дуже коротко і навіть без питань до пана Івана не зараз, а на майбутнє. Те, про що говорили пані Івановська, це програма, яка не приймалася десятиріччями. Ми вимагали її прийняття від уряду щороку й ось нарешті вона була прийнята. І нам теж треба буде провести окреме засідання комітету, щоб з'ясувати, оскільки це важлива програма – Державна програма з розвитку української мови, щоб вона не перетворилася просто на згадку в зобов'язаннях Кабінету Міністрів, що ми про неї забули, провести засідання окреме щодо її реалізації, підготувати таке засідання. Микито Руслановичу, давайте зініціюємо, думаю, колеги...

ПОТУРАЄВ М.Р. Підтримую, Миколо Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, сто відсотків. Сто відсотків. Давайте, ну в нас, бачите, ну як завжди в бюджетному процесі у нас вже є потреба в декількох засіданнях. Треба їх спланувати і одразу після завершення періоду закордонних відряджень і нашого виїзного засідання в Харкові взятися за те, щоб кожне засідання комітету було тематичним. Якщо будуть виникати закони, вони будуть, слава богу, я сподіваюсь, виникати, то якийсь закон і тематичний розгляд якоїсь системи. І так щоб ми максимально щільно відпрацювали, бо всі питання важливі.

Так, отже...

АЛФЬОРОВ О.О. Олександр Алфьоров.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так.

АЛФЬОРОВ О.О. Дякую.

Дорогі колеги, я в першу чергу хочу подякувати. Відповідно до регламенту, все, я швиденечко.

Дорогі колеги, я хочу подякувати в першу чергу за те, що комітет наблизив реальність до дії і минулого року ми отримали бюджетування, яке нам дало можливість діяти в межах і способами, так. Тому щиро дякую і, сподіваюсь, цього разу теж отримаємо.

Я хотів би, Микито Руслановичу, з вашого дозволу ремарочку певну з приводу слів пані Євгенії Кравчук про медіа, підтримку і з приводу ваших слів, з приводу регіонів, з приводу виїзду в Одеський регіон, де минулого разу було засідання. Так от, я би хотів сказати, що, слухаючи суми, які видаються на конкурси, все ж таки я хотів би зауважити про те, що є відсутність регіональної політики в цих конкурсах. Я розумію, що ми всіх оцінюємо талановито, але все ж таки нам необхідно звернути увагу на якісь прецеденти.

Я хотів би зі свого досвіду розказати про прецедент, який об'єднується і з регіональною політикою і з медіа. Колеги, я зараз просто, перепрошую, але це дуже важлива інформація. В армії на 5-6 людей припадає одна машина, стара машина, «корч», так, 2004-2005-2006 років випусків, де немає usb, є тільки касети, диски та радіо. В бригаді, де там від 5-ти до 10 тисяч чоловік, ну в середньому півтори тисячі машин таких «корчів». До чого тепер я кажу? Якщо ми візьмемо з вами і проведемо лінію – Куп'янськ, Борова, Авдіївка – я кажу, там, де я був і де я про це знаю – Куп'янськ, Борова, Авдіївка, Бахмут, Покровськ, Курахове, то ми на машинах будемо ловити з вами робити радіо «Новороссия Rocks», «Русское радио», «Россия 1» і «Россия 24». Водночас ми там інколи зможемо почути в Боровій, наприклад, Радіо Промінь, під Авдіївкою ми можемо слухати інколи Радіо Культура і на цьому все.

І от якраз якщо ви поставите, наприклад, вежі-ретранслятори для українських мовників по лінії фронту знадобилося, і я це намагався зробити у 2024 році перед виходом, всього-на-всього 13 мільйонів гривень. І от уявіть собі, закритий повністю фронт українським контентом – всього-на-всього один канал. Тому дуже прошу звернути увагу на те, що навіть конкурси мають мати регіональний напрямок. Те, що в Болградському районі зараз трапляється, це просто жах – повернення російської світу. Тому треба щось робити з цим, щоб

був регіональний розподіл на конкурси з обов'язковими квотами на медіа і на території.

Микито Руслановичу, не затримуючи колег, скажу, що дійсно проблема, яку ми сьогодні почули і будемо чути постійно, це комунальні послуги. Дійсно, цифра не змінювалася з 2021 року, відповідно у всіх ЦОВВ не буде вистачати на комуналку з того, що нам дає Мінфін. Хоча там додають, але їх не вистачає.

Від Українського інституту національної пам'яті у нас є план, як каже Микола Леонідович, «план А», «план Б», «план В» – у нас суми всі зафіксовані так, в принципі, ми все надішлемо в комітет. У нас невелика сума там ще, яку ми просили 6 суто на певні моменти, в тому числі комуналка. Тому ми все відправимо вам.

На цьому ще раз дякую, дорогі колеги, шановні народні депутати, які тримають руку на пульсі в контексті нашої гуманітарної політики. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Олександрє.

Рухаємось далі. Колеги, зараз все ж таки, розуміючи навантаження на Голову правління Національного суспільного мовника, пане Миколо, будь ласка, вам слово. Вітаємо вас. Як ми казали на вашій конференції, психологічний бар'єр перейдено. Але розумію прекрасно, що це не задовольняє потреб в розвитку. Будь ласка, прокоментуйте, чи будуть від вас там пропозиції до нас до 24 вересня? Ну, знову-таки, прошу концентруватися на проблемних питаннях.

ЧЕРНОТИЦЬКИЙ М.М. Так, дякую дуже.

Ну, по-перше, я би хотів всім подякувати членам комітету за ту підтримку. Я дуже би хотів подякувати також і Мінфіну за їх конструктивну у нас з нами там дискусію, непросту час від часу, але все ж таки ми всі враховували положення і макрофіну, і всього розвитку компанії, але все ж таки я хочу звернути увагу, що останні роки системного передбачуваного інвестування ресурсів дає показники компанії і відповідно в охопленні в новинному контенті, і не в новинному також. Тобто більше 50-ти, 54 відсотки українців контактують з Суспільним мовником, що, безперечно, плюс рівень довіри, який зростає.

Ми насправду зараз сконцентровані на сценаріях, як пережити зиму і там є декілька речей, як ми це відбуваємо, виходячи не тільки з фінансових показників, а й стану, який навколо. В будь-якому разі ми до кінця року намагаємось там, де є можливість, зменшити послуги, зменшити для того, щоб не ставити навантаження і не переносити на кредиторську заборгованість

наступного року. Ну все ж таки кінець року, але якісь там вправи зробимо щодо цього. Ну і на наступні роки власне, так, вдячні, що у нас там є підтримка трошки по підняттю заробітних плат, важливо.

Друга частина, я вдячний за те, що невеличка сума передбачена на оплату прав по олімпіаді у нас. І важливо те, що всі інші видатки розвитку, такі як капітальні, ми розраховуємо залучити від роботи з нашими донорами, від європейських грантів та інших країн, тому якось ми збалансували всі ці інтереси. Тому я, власне, з великою вдячністю і сподіваюся, що це буде враховано у звіті Єврокомісії в цьому році і вона також підкреслить цю роботу. Тому дуже вдячний, колеги.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Миколо.

Так, рухаємося далі. І зараз, пан Осіпов, з усією повагою, хотів би взяти участь у засіданні нашого комітету, він перебуває у відрядженні, він про це окремо написав, вибачився, що не зможе підключитися. Але з нами пані Марина Текуцька – перша заступниця голови Держагентства України з питань кіно. Будь ласка, пані Марино.

Ну ви вже чули нашу дискусію про «Тисячовесну» й інституції. Ми знаємо ступінь залученості Держкіно в оцей перший проєкт «Тисячовесна». Говорили ми вже попередньо з паном Андрієм ще там, в Івано-Франківську, про те, що все ж таки надалі треба так само, як і у випадку з іншими інституціями, ставити питання про рівноправну участь інституцій у реалізації цього проєкту великого.

Тому, будь ласка, пані Марино. Знову ж таки, прошу концентруватися на проблемах і ваших пропозиціях щодо фінансового вирішення тих проблем, які стоять перед Держкіно. Будь ласка.

ТЕКУЦЬКА М.П. Доброго дня, колеги. Доброго дня, шановні народні депутати. Пане голово, дякую за слово.

Перше, що хотіла сказати, це щодо питань зупинення фінансування наразі. Ми також розділяємо стурбованість з цього приводу з нашими колегами з УКФ. І якщо у нас не відновиться фінансування в цьому році, ми відповідно будемо мати проблему з виконанням наших зобов'язань, у тому числі і зі здачею фільмів, тому що здача фільмів у нас приходить якраз зазвичай на останній квартал року. І також матимемо проблему з фінансуванням наших державних підприємств, у фінансовій підтримці яких зокрема знаходиться і заробітна плата, – це заробітна плата Центру Довженка і кіностудії. Ми

надіємося, що це фінансування буде відновлено і відповідно ми все встигнемо вчасно профінансувати і нам не доведеться брати кредиторську заборгованість, що у свою чергу потягне фінансовий ресурс наступного року.

Друге питання. Держкіно розглянуло проєкт бюджету на 2027 рік, схвалений Кабінетом Міністрів і направлений до Верховної Ради. Ми дякуємо за збільшення видатків Держкіно на 219 мільйонів, які планується направити на завершення фінансування фільмів, які знаходяться у виробництві. Також вдячні за часткове збільшення заробітної плати апарату. Водночас хочу зауважити, що проєкт бюджету за бюджетними програмами Держкіно формувався без урахування змін до Закону «Про державну підтримку кінематографії в Україні», яким зокрема розширено форми державної підтримки та надано Держкіно спеціальний статус.

На момент формування бюджетного запиту відповідні законодавчі зміни не були прийняті, тому наша потреба визначалася, виходячи з мінімального обсягу видатків, необхідного для більш-менш збалансованої підтримки кіноіндустрії, адже державна підтримка кінематографії не обмежується лише виробництвом фільмів. Однак станом на зараз навіть ця мінімальна потреба у проєкті державного бюджету залишається не забезпеченою. Наразі додаткова потреба Держкіно становить 278 мільйонів 200 тисяч гривень, з яких додаткова потреба за програмою «Державна підтримка кінематографії» складає 272 мільйони 500 і за програмою «Підтримка апарату» 5 мільйонів 700 – це зокрема видатки на заробітну плату.

Щодо додаткової потреби за програмою «Державна підтримка кінематографії». Спочатку у межах нашої потреби ми передбачали можливість проведення у 2027 році конкурсних відборів Держкіно у межах наших форм державної підтримки. Враховуючи зараз збільшення фінансування програми «Тисячovesна», ми вбачаємо можливість і надалі бути частиною цієї президентської ініціативи і забезпечувати підтримку виробництва фільмів в її межах. Інше питання, з використанням яких механізмів: чи тих, що визначені профільним інституціям в рамках законодавства, або ж тих, що визначені постановою Кабінету Міністрів? Але це питання дискусійне. І ми підтримуємо проведення окремого засідання, на якому всі ці питання будуть обговорені разом з учасниками цієї програми.

Тому зараз я продовжу щодо основної додаткової потреби. Держкіно разом з підтримкою виробництва національних фільмів вважає, що інші форми, не менш важливі, мають бути достойно забезпечені фінансовим ресурсом. Зокрема це розповсюдження та популяризація національних фільмів, у тому ж числі і тих фільмів, які будуть вироблені в рамках «Тисячovesни». Тобто вже з

наступного року ми очікуємо збільшення виробництва фільмів і відповідно їх треба буде популяризувати, розповсюджувати і просувати до глядача. Це зокрема і проведення міжнародних кінофестивалів, кінопремій, днів українського кіно за кордоном, а також підтримка національних показів фільмів, прем'єрних показів в Україні і за кордоном, це промокампанії, підтримка команд, оренда відповідного обладнання та приміщень. Разом з тим, у 2027 році планується і підтримати сторіччя відзначення анімації, а також здійснити підготовчі роботи до відзначення у 2028 році сторіччя кіностудії Довженка. На ці напрями планується направити 20 мільйонів.

Зазначена форма державної підтримки є важливим інструментом просування українських цінностей, ідентичності, протидії російській дезінформації зокрема засобами кіно серед української та іноземної аудиторії. Я думаю, мені не треба на цьому окремо акцентувати увагу, всі це розуміють, що це важливий напрямок підтримки, який має бути достатньо забезпечений. Тому поряд з підтримкою виробництва фільмів маємо забезпечити їх успішне просування до глядача. Держкіно має для цього всі необхідні механізми і можливості. Тому просимо в наступному році передбачити додатково 98 мільйонів на зазначену форму підтримки.

Вже зараз ми бачимо, що по факту на цей напрям в 2026 році у нас буде направлено близько 50 мільйонів гривень із запланованих 28-ми. В цьому році нам вдалося переформатувати бюджет за рахунок економії з інших напрямів підтримки і ми ці кошти віднайшли. В наступному році такої можливості вже не буде.

Далі. В планах Держкіно є запуск іншої форми підтримки. Це підтримка молодих талантів, студентських робіт та навчальних заходів у сфері кінематографії. На це плануємо 10 мільйонів, просимо додатково 10 мільйонів. Фактично з моменту прийняття у 2017 році Закону «Про державну підтримку кінематографії» держава декларує підтримку молодих кінематографістів та студентів. Однак до сих пір належного фінансування цього напрямку досі не було. Ми пропонуємо нарешті в 2027 році дати можливість підтримати молодих кінематографістів, зокрема їх професійний старт в професії.

Також додатково просимо на підтримку заходів Спілки кінематографістів 2 мільйони. Останніми роками на зазначений напрям виділялося на рік 30-60 тисяч гривень, тільки у 2026 році вдалося виокремити 150 тисяч, але все одно це незначні кошти, при тому, що спілка об'єднує представників різних поколінь українського кіно, зберігає професійну пам'ять та бере активну участь у житті кінематографічної спільноти. Тому пропонуємо у 2027 році збільшити додаткове фінансування цих заходів на 2 мільйони.

Також важливим напрямом залишається збереження, відновлення, реставрація, популяризація кінематографічної спадщини. Тут ми просимо 10 мільйонів додатково, тому що знаємо, що є і додаткові можливості підтримки цього напрямку, зокрема центру Довженка, є відповідна підтримка від донорів, яка планується бути реалізована у 2027 році. Тому тут 10 мільйонів пропонуємо залишити на відновлення, реставрацію плівкових матеріалів, які зберігаються на кіностудіях і в тому числі в центрі Довженка.

Також додатково центру Довженка пропонуємо збільшити фінансову підтримку на 2,5 мільйона так само. Протягом останніх років підтримка цього важливого підприємства, яке забезпечує збереження кінематографічної спадщини, залишалася на рівні 5 мільйонів. Центр постійно звертається за допомогою, за додатковою підтримкою, оптимально бачимо збільшення на 2,5 мільйона, звісно у них потреба більше, але оптимальним, за нашими розрахунками, є 2,5 мільйона.

Так само не можемо оминути і виконання рішення Ради з державної підтримки (*ред. кінематографії*) щодо 19-го конкурсного відбору Держкіно. Частково це 10 проєктів, копродукційних проєктів, по яким рішення Ради буде діяти ще на наступний рік, зокрема до 19 листопада. Тобто у нас є можливість укласти ще цих 10 договорів і дати їм можливість запуститися в прокат, оскільки там є підтверджене фінансування з інших аналогічних Держкіно європейських фондів і це важливо з погляду міжнародної довіри. Україна зараз активно декларує європейським партнерам готовність підтримувати спільне виробництво, а з іншого боку не запускає вже готові проєкти.

Також звісно Держкіно готове поступово забезпечувати підтримку всіх форм держаної підтримки, передбачених оновленим Законом «Про державну підтримку кінематографії в Україні». Ми вдячні депутатам Верховної Ради за підтримку цього важливого закону. І ми готові працювати, тим більше, зараз активно іде розроблення нормативно-правової бази, Кабінет Міністрів нам поставив строк – до листопада подати всі відповідні проєкти. Але, звісно, це буде можливим у разі виконання норми щодо фінансового забезпечення підтримки кінематографії у розмірі не менше 0,2 відсотка від загального фонду державного бюджету на попередній рік.

І окремо хочу зупинитися на фінансовому забезпеченні апарату, а саме заробітній платі. Присвоєння Держкіно в цьому році спеціального статусу дало нам можливість перейти, змінити тип юрисдикції державного органу на другий і це дає нам можливість збільшити посадові оклади нашим працівникам. Це те, за що ми так довго боролися і чого ми так довго очікували. Однак станом на

зараз у проєкті закону кошти фактично закладені лише на обов'язкові складові заробітної плати без належного ресурсу преміювання працівників.

Чому я кажу про преміювання? Зараз наведу простий приклад. Сьогодні головний спеціаліст в Держкіно з окладом 18 тисяч 771 гривня і з премією 30 відсотків на руки отримує 19 тисяч, після збільшення посадового окладу до 22 тисяч 451 гривня, але без премії заробітна плата буде навіть меншою – це приблизно на 2 тисячі гривень. Інший головний спеціаліст, який станом на сьогодні має оклад 23 тисячі 464 гривні, а з премією на руки отримує 23 тисячі 487, після збільшення окладу до 29-ти, але без премії фактично отримуватиме на 2 тисячі гривень менше, ніж сьогодні. Тобто без додаткового фінансування на збільшення посадових окладів збільшення посадових окладів фактично лише змінить премію, а реального зростання заробітної плати не відбудеться. Це нівелює одну із важливих практичних переваг набуття Держкіно спеціального статусу. Тому нам дуже і принципово важливо передбачити додаткову потребу у розмірі 5 мільйонів 700 тисяч гривень на оплату праці працівникам апарату.

І наостанок кілька слів про те, чому сьогодні варто підтримати Держкіно. За результатами 2026 року нам вдалося скоротити зобов'язання з підтримки виробництва фільмів майже на 300 мільйонів гривень. Ми постійно працюємо з виробниками, щоб пришвидшити завершення фільмів за договорами з Держкіно. До кінця року плануємо завершити виробництво 30 фільмів та підтримати 35 заходів з популяризації. Україна представлена на ключових міжнародних кінофестивалях класу «А». Ми підтримуємо Довженко-Центр, кіностудію Довженка, посилюємо міжнародну співпрацю та об'єднуємо зусилля з Українським інститутом. До Держкіно повертаються за підтримкою національні кінофестивалі, які в попередні роки відмовлялися з ним працювати.

До Держкіно зміцнюється довіра, і ми відкриті до співпраці з усією кіноіндустрією. І все це робить команда зі штатом лише 44 особи, де один працівник закриває декілька напрямів, не отримуючи за це додаткової винагороди. При цьому ми досі працюємо в офісі, який не забезпечений належними умовами для роботи, зокрема без повноцінного опалення, а наше розташування створює додаткові безпекові ризики під час постійних повітряних тривог.

Незважаючи на це, команда продовжує працювати, ми впроваджуємо зміни, цифровізуємо процеси, реалізовуємо президентську програму, навчаємо та розвиваємо наших працівників. Тому сьогодні ми просимо підтримати Держкіно на цьому шляху змін і в цей непростий трансформаційний період.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Марино.

Зараз надам слово трошки поза чергою, але тим не менше, знову-таки, хотілось би заслухати керівника Українського інституту pana Володимира Шейка, оскільки у нього вже обмаль дуже часу і він має інші наради і зустрічі.

Будь ласка, пане Володимире.

ТЕКУЦЬКА М.П. Дякую вам за слово.

ШЕЙКО В.П. Шановний пане голову, шановні народні депутати, дякую за можливість представити і нашу діяльність і нашу потребу. Буду також стисло говорити про діяльність Українського інституту з популяризації української культури за кордоном і відстоюванню у формуванні позитивного міжнародного іміджу України засобами культури та освітньої академічної співпраці. З бюджетом ситуація наша виглядає таким чином, що цьогорічний бюджет інституту, який ми отримуємо від держави, становить 94,8 мільйона гривень. Ми декларували на наступний рік значно більшу потребу, викликану об'єктивними планами, обставинами і зобов'язаннями, які перебувають зараз у роботі. Загальна потреба, заявлена нами на наступний рік, становить 356 мільйонів гривень, з яких 271 мільйон мали би бути спрямовані на проєктну діяльність у понад 20 країнах світу на усіх континентах.

У чинному проєкті Закону про державний бюджет нам додали лише 30 мільйонів на проєктну діяльність і 6,2 мільйона на збільшення видатків на оплату праці. Тобто це 14 відсотків від задекларованої нами потреби. На що ми планували би спрямувати кошти, які ми просимо і просили? Насамперед це Сезон культури Україна-Німеччина, який був, про який було домовлено за результатами зустрічей Президента України та Федерального канцлера Німеччини Мерца цього року. Ми плануємо стартувати цей Сезон орієнтовно у листопаді 2027 року і він триватиме декілька місяців – до квітня або травня 2028 року, після чого має відбуватися зустрічна перехресна програма німецька вже в Україні. І тут ми тісно координуємося з Міністерством культури і з Посольством Німеччини в Україні, які будуть реалізовувати або сприяти впровадженню Сезону культури Україна-Німеччина. Цей формат надзвичайно ефективний як для культурної присутності, так і політичної присутності України за кордоном.

Ми переконалися в цьому вже провівши декілька таких великих культурних програм, сезонів за кордоном: британський в 2022-2023 році і Сезон України у Франції, який завершився у березні цього року, в межах якого відбулося понад 200 подій в 40 містах Франції. Це була найбільша дотепер

культурна репрезентація України в іншій країні за весь час незалежності. І ми плануємо не зменшувати оберти і такий же масштаб діяльності зробити, втілити в Німеччині.

Друга велика потреба – це український павільйон на Венеційській архітектурній бієнале 2027 року. За результатами відкритого конкурсу ми цьогогоріч обрали проєкт-переможець і ці кошти, а це приблизно 20-30 мільйонів гривень залежно від того, як буде відбуватися продакшен, ми маємо використати для того, щоб покрити це зобов'язання. Ми є комісаром українського павільйону на Венеційській архітектурній бієнале. І це вже друга ідея, яку буде робити Український інститут. Відповідно ми звісно шукаємо також донорські і партнерські кошти, але вони не покривають сто відсотків бюджету точно.

Третій великий блок потреб – це розвиток і створення можливості для Глобальної коаліції українських студій, яка була співзаснована Українським інститутом під патронатом першої леді Олени Зеленської. І коаліція станом на сьогодні налічує вже понад 100 університетів по всьому світу – це величезна мережа академічних осередків, які готові спільно з нами розвивати в себе україністику не лише в гуманітарному вимірі, а також за технічними спеціальностями та іншими спеціальностями, які будуть затребувані на міжнародному рівні в контексті відбудови, відновлення і подальшого розвитку України.

Одразу зазначу, що недофінансування, або, точніше, повна відсутність фінансування державною Глобальної коаліції українських студій створює для нас великі репутаційні ризики, для нас і для першої леді, тому що університети, приєднуючись до коаліції, очікують на те, що вона створить для них певну додану цінність, чи то у фінансуванні відкриття нових кафедр україністики за кордоном, чи то розробки навчальних курсів, оплати праці викладачів з культури, історії України, мови, інших міждисциплінарних спеціальностей з політичних наук, зі соціології і так далі. Також ці кошти мали би покривати програми мобільності для науковців з України та в Україну, проведення наукових конференцій, проведення щорічної започаткованої нами з Міністерством культури глобальної конференції україністів, яка відбувалася цьогогоріч з великим успіхом у Львові, і ми плануємо наступну ітерацію наступного року.

Тому я дуже просив би нас із вами зафіксувати цю потребу в інвестиціях державних в україністику за кордоном, тому що є ризик того, що університети почнуть виходити з коаліції, якщо вона не буде пропонувати їм продуктів або механізмів фінансування, або рішень, які можуть бути впроваджені ними для

підтримки україністики. А це означає, що ми здамо це поле бою русистиці, яка все ще зберігає сильні позиції в міжнародній академії.

Наступний пріоритетний напрям це розвиток нашої культурної дипломатії в країнах Азії, Африки та Латинської Америки. Ми працюємо в цих регіонах уже 3 роки, ми рухаємося тут синхронно з нашою дипломатичною службою, з мережею посольств: Україна відкриває або посилює, розширює штати посольств своїх у цих країнах, це надзвичайно важливі політично для нас партнери, партнери міжнародних організацій, партнери на двосторонньому рівні. І тут є гостра необхідність так рухатися з культурною дипломатією синхронно з політичними задачами, які стоять і поставлені перед нашими закордонними дипломатичними установами. І ми бачимо, як це може змінити і суспільну думку і ставлення до України серед інституцій культури, медіа, академічних партнерів. Бо там нас майже немає і там кожна культурна подія або активність є кроком до посилення позицій України і до боротьби з тими традиційно сильними російськими наративами, російською дезінформацією або спробами переписати історію чи та викривити геополітичне сприйняття нинішніх подій. Тому цей напрям залишається для нас теж пріоритетним. У нас заплановано понад 30 проєктів на наступний рік, які також потребують фінансування. Левова частка в них дотепер фінансувалась, так сказати, коштом донорів. Але ми, думаю, з вами бачимо, як донорська підтримка з року в рік меншає і її дедалі складніше стає залучити.

Також хочу сказати, що Український інститут є майданчиком, який може допомогти експортувати той контент, який буде створений в межах програми «Тисячovesна». Ми тут вбачаємо великий потенціал синергії співпраці з Міністерством культури. І вже мали розмову про це з віцепрем'єркою Тетяною Бережною, про те, що фінансування додаткове Українського інституту дозволить ті проєкти, які зараз будуть профінансовані і створені, і будуть випущені, скажімо, наступного року готові, ми могли би інтегрувати у свої плани і профінансувати їхнє закордонне представлення та обопічне партнерам на наступний період.

Ще однією важливою програмою інституту є програма студійних візитів, ознайомчих поїздок до України для іноземних діячів в культурі, лідерів думок, журналістів, медійників широкого профілю, також культурних менеджерів, кураторів, які занурюються тут у наш локальний контекст, зав'язують нові партнерства, і далі з цього народжуються нові проєкти культурної дипломатії, які навіть можуть бути вже профінансовані і не нашим коштом, а коштом власне партнерів, яких ми привозимо до України. Цю програму ми хочемо і плануємо розвивати, вона одна із найефективніших, на нашу думку, для того,

щоб змінювати сприйняття України серед наших цільових аудиторій за кордоном.

І, звичайно, залишається весь портфель інших довгострокових програм і проєктів Українського інституту, яких зараз в робочому нашому плані вже є понад 180 на наступний рік, які охоплюють понад 20 країн світу. Це і подієві формати, й інформаційно-комунікаційні кампанії, які також ми плануємо розгортати, залучаючи мережу наших закордонних дипломатичних установ, які дуже потребують такого контенту саме від Українського інституту. На його створення також потрібні кошти.

Разом з тим я розумію, як і ми всі, ситуацію з державним бюджетом і розумію позицію власне Міністерства закордонних справ, яке, скажімо, комунікує позицію, що того об'єму фінансування на весь МЗС і на Український інститут зараз є достатньо. Бо ми розуміємо, що більше, можливо, ми собі дозволити не можемо, я поважаю цю позицію МЗС. Разом з тим, я хочу донести до вас, шановні народні депутати, потребу, викликану власне об'єктивними обставинами, і недофінансування цих потреб є, я вважаю, для нас просто втраченими можливостями або, навпаки, матиме для нас всіх погані репутаційні наслідки. Тому декларую цю потребу і, звісно, залишаю за вами право враховувати її в наших пропозиціях до проєкту бюджету.

Буду радий відповісти на додаткові питання і щиро дякую вам всім за увагу і насправді незмінну підтримку роботи Українського інституту.

Можливо Євгенія доповнить як членкиня Наглядової ради Українського інституту теж цю потребу. У нас зовсім недавно було засідання Наглядової ради, на якому зокрема обговорювалося це питання.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, зараз передаю слово Євгенії Михайлівні Кравчук. Далі буде Віктор Євгенович Єленський, який вже змушений був нас залишати, зараз повернувся, але ненадовго. Тому після Євгенії Михайлівни одразу заслухаємо голову Державної служби з етнополітики і свободи совісті.

Будь ласка, Євгеніє Михайлівно.

КРАВЧУК Є.М. Дякую, Володимире.

Я хотіла б нагадати, що ми домовилися заслухати Український інститут трошки в ширшому форматі, за участі директорів філій, але очевидно не зараз, бо зараз мало часу, тому в одне із засідань, коли ми будемо мати ці тематичні такі зустрічі, то щоб ми могли це зробити.

І пропоную також запросити Український інститут на те засідання комітету, коли ми будемо обговорювати результати «Тисячovesни» і

планування на наступний рік, бо дійсно очевидно, що Український інститут міг би продукт певний культурний допомагати промотувати за кордоном, бо це є й у їхньому якраз мандаті.

Я що би пропонувала по цих правках? Якщо у випадку там бієнале і Німеччини, хоча це дуже дивно, що ми не маємо як країна грошей, не закладаємо грошей на наш власний павільйон бієнале. І Німеччина, ми бачимо ці всі вибори, які відбуваються в різних землях і, знову ж таки, не закладаємо коштів на проведення таких важливих масштабних заходів. То все-таки очевидно ми будемо подавати правки, так, але я би пропонувала їх подати в двох форматах. Одну, яка би включала оці потреби всі, про які сказав Володимир, а друга, і її можна підписати ширшим колом, наприклад, сусіднім комітетом, українські студії.

Бо якщо Україна не фінансуватиме українські студії і проситиме донорів, тобто якщо ще в Німеччині можна якось знайти напевне на ці сезони в Німеччині якісь донорські кошти, ну тобто ясно, що вони і так уже нам постійно це фінансують і філію в Німеччині, але це можна ну хоча б якось пояснити. Так? То фінансування українських студій, чесно кажучи, відсутність фінансування, особливо за участі першої леді, ну пояснити дуже складно. Тому можливо би ми в двох форматах підписали, і тоді ну там це буде якийсь, може, різний рівень адвокації цих правок. Ось такі мої пропозиції.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Пане Володимире, короткий коментар.

ШЕЙКО В.П. Так, короткий коментар.

Дякую, Женю.

Я підтримую цю ідею. Хочу сказати, що «Тисячovesна» не пройшла непоміченою серед наших закордонних партнерів. І нам, при всій повазі до програми і до того, що вона робить і зробить, нам стає дедалі складніше просити профінансувати щось за нас. Тобто нам прямим текстом кажуть, якщо ви маєте багато мільярдів на створення нового контенту, то чому ви не фінансуєте ту саму україністику за кордоном, яка теж задекларована як один з таких наріжних каменів наративу про культуру як національну безпеку і власне академічну присутність України у світ, як відстоювання нашого культурного і політичного суверенітету.

Тому дуже просив би, за можливості, врахувати і звернути увагу на цю потребу, бо це дійсно дуже важливо.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Бачите, ми тут переймалися ризиком того, що «Тисячовесна» може «з'їсти» Держкіно, а вона, як виявилось, вже майже «з'їла» Український інститут. Ну великий проєкт – великий апетит.

Віктор Євгенович Єленський, будь ласка. Дякую, що дочекалися. І вибачте, ну бачите, який у нас змістовний комітет. Бюджет – це завжди головна справа парламенту кожного року. Чи вам не знати, як...

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Дякую. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Вікторе Євгеновичу, знову-таки, знаючи, що, на жаль, тим більше, на наступний рік не всі потреби задовольняються, прошу вас зупинитися на найбільш, на ваш погляд, гострих питаннях, які потребують нашої допомоги з поданням відповідних правок до держбюджету для зміцнення вашої інституції.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Дякую, Микито Руслановичу. Дякую народним депутатам. Насправді я слухав з непідробним інтересом цю дискусію. Хочу сказати, що Державна служба з етнополітики та свободи совісті розуміє, що в ці часи ми повинні робити більше за меншу винагороду. Але є деякі питання, які вимагають обговорення.

По-перше, це те, що служба робить речі, які не були передбачені і положенням і які викликані ситуацією воєнного часу. Це питання, пов'язані з капеланською службою, це питання, пов'язані з бронюванням священнослужителів. Що набагато складніше, ніж бронювання працівників інших критичних закладів, тому що йдеться про релігійні організації, кожна з яких має свій код і так далі. І це питання, пов'язані з підтримкою адвокаційної і гуманітарної діяльності релігійних організацій, зокрема про клопотання перед Прикордонною службою і так далі.

Але є питання, які вийшли з міжвідомчої конфігурації, а саме ми отримали нові функції, які виконували інші міністерства або центральні органи виконавчої влади. Це зокрема міжурядові комісії із забезпечення прав національних меншин. Ми ведемо, це раніше очолювало Міністерство закордонних справ, тепер це ведемо ми, це комісії: українсько-німецька, українсько-словацька, українсько-румунська і українсько-угорська, що потребує, звичайно, певного забезпечення.

Далі попри дискусію, яку ви пам'ятаєте, про цільність і нерозривність мовної політики державної, ми отримали політику у сфері забезпечення мов національних меншин взагалі і окремо мов, які знаходяться на межі зникнення.

І третє, ми отримали повністю від колишнього Міністерства з тимчасово окупованих територій всю стратегію кримськотатарської мови. Це також потребує певного забезпечення.

Якщо говорити коротко, у нас є потреби, які ні в яких спосіб ми не можемо, що називається, покрити з якихось інших джерел, як тільки з бюджету. Одна з цих потреб це судовий збір. Ми знаходимося у 29-ти судових справах і ці справи потребують, ми коли подаємо позов, ми звичайно не оплачуємо судовий збір, як це і передбачено Законом «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій». Але кожна дія, коли ми подаємо позов, приблизно 5 дій наших оскаржуються інституціями, проти яких ми подаємо позов, а це Київська метрополія Української православної церкви московського патріархату та єпархіальні управління, проти яких ми послідовно подаємо позов за позовом.

Ми просимо гроші на апеляції, в разі якщо те чи інше клопотання наших опонентів буде задоволене. Ми його передбачили, але, на жаль, не отримали. Ми також просимо додаткові гроші на додаткове фінансування на забезпечення міжурядових комісій із забезпечення прав національних меншин, спільнот і також на підтримку АСКОД, з яким ми постійно через недофінансування маємо потреби. Всього, якщо говорити коротко, ми просимо 2,1 мільйона гривень додатково.

Доповідь на цьому закінчив.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Вікторе Євгеновичу.

Дякую за, як завжди, дуже зважену позицію. Ясно, що ми будемо підтримувати вашу пропозицію, оскільки це не просто якісь поточні витрати, це справи, пов'язані безпосередньо з національною безпекою України. Дякую за те, що ви робите.

Значить, рухаємось далі. Вже дуже довго чекає своєї черги пані Ольга Росошанська, голова Державного агентства України з питань мистецтв та мистецької освіти.

Пані Ольго, будь ласка, які у вас пропозиції щодо того, які власне поправки до держбюджету може запропонувати наш комітет.

РОСОШАНСЬКА О.В. Доброго дня, колеги. Дякую.

Дочекалась. Я не буду згадувати «Тисячовесну», багато чого згадували, буде зібрання, де це все проговоримо, про результати і про те, що планується далі.

Сьогодні у нас те, що проаналізовано, то бюджетом у нас передбачено насправді незначне збільшення, але воно повністю припадає на захищені та обов'язкові видатки. У нас залишається додаткова потреба, яка компактна відносно колег, так, вона близько зафіксована там 4,9 мільйона гривень, яку ми детально зафіксували, обґрунтували під час формування бюджетного запиту.

Я не буду тут зупинятися про матеріально-технічне, про відрядження. А я просто хочу акцентувати увагу на видатках, про які інші колеги казали, про комунальні послуги, які на сьогодні у мене там передбачені, якщо не помиляюся, 181 тисяча, а додаткова потреба становить 165 тисяч гривень, не така велика сума. Але потреба у теплопостачанні сьогодні врахована менше, ніж на половину, а по електроенергії майже 25 відсотків не покриває. Тобто для того, щоб забезпечити, ми всі розуміємо, стабільну безпечну роботу органу, оці вимоги потрібно покрити.

Також я б хотіла би зараз ще підсвітити потреби, які стосуються безпосередньо тих вимог нормативних, які сьогодні ми повинні як ЦОВВ виконувати, це щодо технічного захисту і кіберзахисту по обміну інформацією. Це підтримка як електронного документообігу, по обміну інформацією, у нас та є теж на доопрацювання і на забезпечення нашого програмного забезпечення з приводу ведення кадрової та бухгалтерської служби, по політиці безпеки електронного документообігу, до якого ми прийшли всі, але у нас немає витрат, не маємо вже декілька років витрат для того, щоб покрити ці потреби.

І є у нас ще питання, там теж невеликий кошт, там 85 тисяч гривень було заявлено, це функціонування наших цифрових реєстрів і там пов'язано зі створенням афішок для автоматизованого обміну даних. Всі ці потреби, вони насправді по суті повноцінно нам повинні забезпечити повноцінну нашу роботу як інституції. Тому інше, я ж кажу, що все зафіксовано, але я дуже хотіла би підсвітити ті потреби саме, які нам потрібні для повноцінної і якісної роботи інституції.

Дякую, колеги. Розумію, по часу, тому дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Ольго Валентинівно.

Ну, дивіться, я думаю, що якщо буде згода членів комітету, то ми звичайно підтримаємо ваші пропозиції, а я думаю, що така згода буде, бо вони зважені. А робота, яку ви робите, між іншим, важлива, на наш спільний погляд.

Так, рухаємося, колеги, далі. І хочу наразі передати слово пані Наталі Табаці – голові Державного агентства розвитку туризму України. Пані Наталя вже теж проявила довготерплячість. Дякую, що залишаєтеся з нами. Будь ласка, пані Наталя. Значить, на яких в першу чергу ви хотіли би наголосити тих ваших пропозиціях, які ви хотіли би, щоб комітет підтримав у вигляді поправок до проєкту держбюджету на наступний рік?

ТАБАКА Н.М. Доброго дня, шановний пане голово комітету, шановні народні депутати.

Перш за все дякую за можливість представити наші пропозиції до проєкту Державного бюджету на 2027 рік. І коротко зупинюся на двох питаннях. Перше – це додаткові потреби до вже існуючої бюджетної програми «Керівництво та управління у сфері розвитку туризму». Передбачено 28 мільйонів потреби, задекларовано на 2027 рік 53 мільйонів 190 тисяч, фактично 54 відсотки від потреби на 2027 рік. І хочу зосередити увагу, що ці додаткові кошти потрібні не на збільшення заробітних плат чи чогось такого, а на безпосередньо необхідні задачі, які має виконувати Державне агентство з розвитку туризму, зокрема 15 мільйонів гривень – це на модернізацію Єдиного туристичного реєстру і 5,5 мільйона – на кіберзахист. Тобто 20 мільйонів 540 тисяч з додаткової потреби – це цифрова інфраструктура держави та її захист.

Єдиний туристичний реєстр, це передбачено і постановою, і законопроектом 4162, на який ми всі дуже чекаємо. Це не про створення реєстру з нуля. Він був розроблений у 2021 році, але він вже і морально, і технологічно, і були певні недопрацювання в його фізичній імплементації, відповідно велика складова на цифровізацію даних і можливість взаємодії з учасниками туристичного ринку прозоро, цифровізовано передбачена у цій потребі.

Також є потреба за оплати праці працівників, тут береться до уваги виключно затвердженого штатного розпису у 36 одиниць і лише обов'язкові виплати без нічого понаднормово чи додаткового. А оскільки Державне агентство з розвитку туризму зараз перебуває, з минулого року восени ми переїхали на провулок Музейний, у нас збільшилися витрати на комунальні послуги і на оренду, відповідно у нас додаткова потреба з'явилася в об'ємі 170 тисяч додаткових. І ще поточні потреби на меблі, на оновлення комп'ютерної техніки, бо вже непридатні для використання.

Отож, підсумовуючи, по програмі «Керівництво управління у сфері розвитку туризму» додаткова потреба 24 мільйони 574 тисячі, якщо брати це оптимістичний план розгляду. Песимістичний – додаткова потреба у

9 мільйонів 574, але обов'язково просимо наш запит про 15 мільйонів на цифровізацію зафіксувати, воно нам тоді дасть можливість рухатися в запиті до Мінцифри або ж до інших джерел фінансування.

Хочу зосередити увагу, що друга програма, яку ми подали до пропозицій, щоб нас підтримали, це є на 29 мільйонів 160, яка безпосередньо, її немає в цьому році, це пов'язана з безпосереднім розвитком сталого розвитку туризму в Україні. Цього року ми спільно із партнерами і донорськими організаціями нафандрейзили на більше ніж 10 мільйонів гривень, це зокрема і безпосередньо виставкові заходи за кордоном і в Україні, це національна програма «Подорож до себе», яка власне змінює філософію подорожей від споживацького поверхневого до інструменту відновлення українцям ментального і фізичного здоров'я, до зміцнення ідентичності і зміцнення стійкості, краще вивчення історії, природної і культурної спадщини і дає можливість зберігати працездатність. Ми бачимо, робили цього році дослідження про поведінку українців під час подорожей і тут також великий фокус робиться на відновлення і оздоровлення ветеранів та військовослужбовців.

І до нас цього року приїжджала Генеральний секретар «ООН Туризм», також усі витрати, пов'язані із цими подіями, були залучені від бізнес-партнерів та міжнародних партнерів. Міжнародні партнери у нас – програма українсько-швейцарська UCORD, ми розпочали тільки в цьому році з ними співпрацю, та фонд «Партнерство за сильну Україну». Хочу зосередити увагу, що туризму немає у документах стратегічних поки що передбачено, але ми розцінюємо це як інструмент і ресурс для ментального і фізичного здоров'я українців: від оздоровлення на санаторно-курортних комплексах до простого перебування на природі. Отож 29 мільйонів 160 тисяч.

Пропонуються такі напрями – це формування і просування маршрутів історичної пам'яті національних спільнот України, і цей напрям має зокрема нормативне підґрунтя у плані заходів щодо захисту прав осіб, які належать до національних меншин (спільнот) в Україні, схваленому розпорядженням Кабінету Міністрів у 2025 році. Якщо ще пан Єленський з нами, то підтвердить цю програму. І пропонується передбачити 8,5 мільйона.

Другий напрям – це про цифровий контент та модернізацію платформи «Місця пам'яті» - ініціатива Президента. І ми цього року також мали активності щодо цього напрямку. Пропонується 5 мільйонів.

Національна програма «Подорож до себе. Шляхи відновлення» - 10 мільйонів. І початок створення Державного кадастру природних територій курортів України – 600 тисяч.

Міжнародне представництво України, популяризація у світі, тут абсолютно у нас збігаються цілі з колегами з інших державних агентств. Присутність голосу України на міжнародних туристичних майданчиках знижує, нівелює голос Росії і тих, хто сумує за російськими грошима від російських туристів. Нагадаю, що у 2022 році було виключено Росію з членів «ООН Туризму». І на кожен міжнародний майданчик з популяризації подорожей до тієї чи іншої країни голос України відразу є рупором правди і кожен турист, мандрівник, який приїжджає в Україну з-за кордону, а це зараз 9 відсотків, також є носієм правди і розповідає своїм друзям, близьким, колегам про актуальну ситуацію в Україні.

Дякую. Прошу підтримати пропозиції Державного агентства з розвитку туризму, надішлемо додатково зверненням на ваше ім'я, Микито Руслановичу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, пані Наталя, будь ласка, будь ласка. Ми цінуємо все, що ви робите, так що звичайно ми з усією увагою розглянемо і, думаю, що ми підтримаємо.

Олег Ігорович, ще почекаєте, ще маєте час?

НАЛИВАЙКО О.І. Так-так.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Бо там, я переконаний, що будуть питання у колег певні не до вас особисто, а до, так би мовити, певних видатків по вашій лінії.

Якщо ще з нами є хтось на зв'язку з Держархівів? Зараз хотів би надати слово або пану Анатолію Володимировичу Хромову, або представнику Держархівів. Боюся, що вже колеги не змогли з нами бути. Ну, сподіваюся, що ми отримаємо від них пропозиції до 24 вересня.

Так, ну але з нами на зв'язку Анатолій Леонідович Мураховський – перший заступник директора Книжкової палати України. І я знаю, що там є хоч щось по цьому року, що дозволить підготуватися до зими. Ви нам, будь ласка, підтвердіть або спростуйте цю інформацію. І що взагалі ви подаєте? Щоб ми підтримали, тому що ми ж вже тепер на власні очі всі переконалися у важливості підтримки і збереження вашої інституції. Будь ласка, Анатолію Леонідовичу, вам слово.

МУРАХОВСЬКИЙ А.Л. Дякую.

Шановні колеги, я в першу чергу хотів би подякувати особисто і голові комітету, і членам комітету за те, що провели засідання на нашій базі,

побачили, що є Книжкова палата України, що це не ятка для продажу книжок, а це державний архів друку.

Ми живемо в повному розумінні сьогодення цього часу і тому проблем у Книжковій палаті залишається багато. Це і цифровізація, і оновлення фондів, інженерні питання, ну неймовірна кількість питань, які потрібно розв'язувати. Але те, що зробив парламентський комітет, воно дозволить забезпечити функціонування Книжкової палати. І ми не будемо просити інших видатків. Хочу подякувати, це дозволить, додані кошти до фінансування Книжкової палати на наступний рік дозволять нам вирішити ті проблеми інженерно-побутового характеру, тому що потрібно повністю відновити систему теплопостачання. І дякую, ви додали нам дещо до фонду заробітної плати, що дозволить хоча би зберегти цей колектив.

А проблеми, які залишаються, я сподіваюсь, що будемо вирішувати вже в наступному 2028 році, якщо буде покращуватися економічна ситуація в країні і ми врешті-решт позбудемося наших споконвічних заклятих «друзів» на кордонах.

Тому ще раз хочу подякувати комітету і будемо працювати далі. Спасибі за підтримку. Це безпрецедентний випадок уваги до Книжкової палати України. Дякую дуже.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Андрію Леонідовичу. Ми вас не залишимо поза нашою увагою і завжди готові до вас ще раз завітати.

Так, Олег Ігорович Наливайко, голова Держкомтелерадіо. Ну, колеги, я розумію, якщо там питання, які можуть стосуватися видатків на інформполітику, на телемарафон, Олег Ігорович може прокоментувати. Але дискусію, можливо, ну ми точно цю дискусію продовжимо в рамках там наради, яку ми там плануємо з вами, Олега Ігоровича на неї теж запросимо, таку робочу нараду на засіданні комітету. Я напишу вам.

Будь ласка, ваші коментарі, що ми можемо, де ми можемо вас підтримати, якщо щось не враховано в проєкті державного бюджету. Будь ласка.

НАЛИВАЙКО О.І. Дякую, Микито Руслановичу.

У першу чергу хочу подякувати народним депутатам, профільному комітету за ряд таких чудових заходів Книжкової палати. Тільки що ми обговорювали візит на конференцію Суспільного мовника і візит у Спілку журналістів. Ну як модно зараз казати, це дуже посилило нашу переговорну позицію і мої колеги більш оптимістично дивляться у наступний рік.

Три проблеми. Проблема перша. Не враховано в проєкті бюджету нова бюджетна програма, про яку ми просили Секретаріат Кабінету Міністрів і Мінфін, це про реалізацію державної політики у сфері стратегічних комунікацій і забезпечення заходів інформування громадськості з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. Орієнтовно це 36 мільйонів гривень. Нагадаю, що в цьому році повноваження від Міністерства культури отримало Держкомтелерадіо, але відповідна бюджетна програма, бюджетні призначення, штатний розпис, він весь залишився у Міністерстві культури.

Отже, ця бюджетна програма дозволить нарешті запустити роботу Центру страткомунікацій, який ні дня не працював, не зважаючи на те, що він досить давно зареєстрований, тому що він не може запрацювати, поки не буде хоч одна гривня виділена бюджетних коштів, так як це відповідно неприбуткова організація. Це одна проблема.

Друга проблема, Євгенія Михайлівна вже її порушила, це створення або бюджетної програми або фонду підтримки релокованих видань прифронтової друкованої преси і не тільки преси. Відповідно ми дуже активно в цьому працюємо разом із спілкою журналістів, разом з медіаспільнотою і з партнерами, виступаємо бенефіціарами багатьох проєктів і далі будемо ту роботу продовжувати, але потреба такої бюджетної програми однозначно є.

У нас є програма 8050, яка фінансує окремі суб'єкти у сфері друкованих медіа. Я зараз не кажу про ті гроші, які виділяються, але там чітко прописано, що вона фінансує тільки дитяче видання і тільки друковане дитяче видання, і тільки друковане видання мовами національних меншин, на поліграфію і на папір, більше ні на що. Тобто це не вихід – шукати якісь гроші під цю програму, програма має бути нова. Ми працювати, цілий ряд нарад проводили з цього приводу, але тут ключовою, на думку і Міністерства фінансів, і секретаріату, є позиція центральних органів виконавчої влади, які формують державну політику у сфері медіа, ми її реалізуємо, відповідно Міністерство культури. Ми зі свого боку готові реалізовувати цей проєкт без якихось там додаткових витрат на адміністрування.

І третя позиція. Ви знаєте, що ми знаходимося в одному приміщенні з Національною радою і з Міністерством культури, підрозділом, який медіа опікується, відповідно у нас немає захисних споруд, дуже багато відвідувачів постійно, але є можливість зробити таке укриття. І ми звертаємося, це, на жаль, капіталка, але поки що вона не підтримана, це мільйон 670 тисяч гривень на створення укриття для Нацради, Держкомтелерадіо і відповідно Міністерства культури, працівників і відвідувачів, які у них бувають.

У мене все.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Олег Ігорович.

Колеги, по-перше, там певні питання на тій нараді розглянемо, яку ми з вами збираємо на 14-те. Да, Миколо Леонідовичу, 14 жовтня ми ж погодили, середу, да?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я ще в кінці, якщо ми вже всіх заслухали.

ПОТУРАЄВ М.Р. Обов'язково, обов'язково. Ми всіх заслухали. Да, я зараз надам слово.

Ще по деяких аспектах тих, які підняв Олег Ігорович. Ну СтратКом, треба подивитися, насправді, навряд чи ми в тій нараді зможемо розглянути, яку ми на 14 жовтня плануємо. Але якось до затвердження бюджету у другому читанні треба буде подивитися.

Олег Ігорович, ми подивимося, в робочому порядку з вами там, якщо щось, якісь там питання уточнимо, бо в цілому ми розуміємо потреби ті всі, що ви перерахували, прекрасно. Ми от в Одесі подивилися, ми ж дивилися і в Дніпрі, що з друкованими газетами, які доставляються прямо в прифронтові села і містечка, і в Одесі та сама історія, і в інших регіонах, зрозуміло. В Харкові будемо дивитися. Так. Тут ми всі на одній хвилі, як-то кажуть.

Колеги, переходимо до підсумкових ремарок. Перша рука у Миколи Леонідовича Княжицького, але він говорить по телефону. То може почнемо з Володимира Михайловича В'ятровича. А, ні, Микола Леонідович договорив.

Тоді, Володимир Михайлович, з твого дозволу.

Микола Леонідович Княжицький, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

Я, по-перше, хотів подякувати всім колегам. Але, по-друге, мені здається, що сам підхід до бюджету це якась така, певною мірою, імітація з хорошими намірами, тому що бюджет це, як мені здається, відображення стратегічних намірів. Стратегічні наміри в час війни це те, що стосується безпеки.

Отже, перше, бюджет має виходити з реальних можливостей, а не з фантазій. Друге, бюджет має бути навколо національної безпеки. Те, що «Тисячovesна» має якесь відношення до національної безпеки, чиста фікція. Жодного відношення не має. І зовсім не так треба до цього підходити і давайте не дурити себе. От все життя займаюсь національною безпекою, до чого тут, коли зібралося 10 продюсерів і на свої розважалки, які невідомо чи вийдуть, розділили величезні бюджети, національна безпека? Коли ми витрачаємо на

переклади, оренди і інші супутні ці мільйони гривень, а в нас не вистачає на оренду існуючих інституцій! Хочете зберегти бренд, віддайте ці кошти чинним інституціям, хай назвуть це проєктом «Тисячовесна» в своїх межах, не будуть витрачати зайві кошти на те, що не потрібно, і якось роздадуть ці гроші.

Але на що саме ці гроші мають іти? Де в нас найбільша небезпека? В нас найбільша небезпека в стійкості українського суспільства і в нашій підтримці за кордоном. Про підтримку за кордоном виступали представники Українського інституту. Означає це, що гроші мають бути спрямовані туди, якщо ми говоримо про підтримку із-за кордоном, нормальні кошти, в тому числі і кошти Міністерства культури, хоча він знаходиться у підпорядкуванні Міністерства закордонних справ.

Виступав Віктор Єленський. Очевидно, національна безпека – це кошти на суди, для того щоб ми припинили існування цієї російської гідри у нас. А ми навіть не думаємо про це. І це має бути пріоритетом. І наш комітет як висновок до цього проєкту бюджету має це сказати і перенаправити кошти на нормальне забезпечення діяльності цього відомства включно, між іншим, з підтримкою національних меншин, що у контексті європейської інтеграції є дуже важливо, і корінних народів. Бо Віктор Євгенович тут говорив про кримськотатарську мову, наприклад.

Якщо ми говоримо про кіно, як ми можемо конкурувати з російським фільмом? Подивіться, у нас досі, ну ніби український фільм, так, на бієнале виходить про «Дау» Хржановського, це ж український фільм. Пане Іване, вас тоді ще не було, ви ще юний були, коли його створювали за українські гроші, ви тут ні до чого. Але, справді, українських фільмів там немає. Так давайте вкладати. Якщо ми хочемо, то Міністерство культури має вкладати кошти у спільне виробництво і ці фільми спільного виробництва як цільова програма мають просувати інтереси України і на Заході і в Україні. І ми тоді доєднаємося до спільного ринку.

Тому що Росія фінансується за рахунок свого ринку, за рахунок того, що у них купа кінотеатрів і вони частину коштів відбивають на своєму глядачеві і на своєму Video on Demand в інтернеті, які фінансує Газпром і всі інші. У нас на це взагалі ніхто не звертає уваги. Зараз не в кіно дивляться по більшості фільми, а дивляться на цифрових платформах, таких як у нас Megogo чи Київстар. Російське охоплення цифрових платформ в десятки, в сотні разів більше. І там проходить цей контент, його навіть не в ютубі дивляться.

А в ютубі найпростіше зробив Юрчишин, ініціював заборону «Маши и медведя» і в принципі вирішив питання, яке стало причиною проведення «Тисячовесни» як один з головних аргументів.

Друге. Власний контент, для українців. Що українці мають дивитися, чим вони мають надихатися, як вони мають дізнаватися свою історію? І тут теж міністерство має брати на себе відповідальність або Держкіно і оголошувати відповідні конкурси. Свого часу так і було: були відповідні програми міністра культури на так зване патріотичне кіно, яке критикували. У нас зробили таку пародію, коли Олександр Ткаченко був міністром, вона тому і провалилася, що була пародією, бо хотіли там поворознюків знімати. Але кіно про нашу історію, про нашу культуру і підтримка для цього, і залучення Суспільного мовлення це теж стосувалося би безумовно національної безпеки.

Друге. Де в нас, Євгенія Кравчук трошки про це говорила, підтримка українських медіа? Українські серйозні медіа треба підтримувати, тому що наша стійкість валиться через вплив, через соціальні мережі. Головна протипага для соціальних мереж це серйозні медіа, які працюють за критерієм, і держава на це має виділяти гроші для посилення стійкості суспільства.

На жаль, не було представника архівів, але звичайно, що збереження наших архівів, архівів національних бібліотек, але теж мистецтво. Ми ж говоримо, що у нас досі у Харкові, коли бомблять, то деякі картини гинуть там, тому що не сховали в Україні. Але захист українського мистецтва в тому числі під час атак, які тривають, особливо зараз, коли і Київ будуть нищити балістикою, а ми читаємо, що будуть нищити балістикою зараз, буде просто катастрофа.

Що ми будемо робити з підтримкою температурного режиму? Як у нас захищені музеї, коли у нас Київ взагалі не захищений. Труби порвало в Книжковій палаті, порве по цілій країні, не дай бог, буде холодна зима. Тому що це є план росіян, бо вони накопичують балістичні ракети. Як ми це передбачаємо в нашому бюджеті на наші заклади?

Про підтримку національних меншин я вже говорив. Ми взагалі нічого не почули про демографічну політику, про тих українців, які за кордоном, а відповідно до розподілу відповідальності між комітетами, це відповідальність нашого комітету. У нас ні відповідного міністерства, відомства немає, як ці люди будуть повертатися, як ми їх забезпечуємо культурними послугами, освітою і всім іншим. Це наша відповідальність.

Програма української мови. Теж, це наша стійкість, розвиток програми української мови. Про це мовний омбудсман коротко сказала. Ми загаль жодної цифри не почули, окрім того, що ми пів бюджету знову на «Тисячovesну» віддаємо.

Наступне. Майже ми не почули, ми говоримо про стійкість, ми бачимо, що «праві» перемагають за кордоном. Чи ми щось почули про українське

іномовлення, про його вплив, про результати, про те, як воно має розвиватися? Всі країни про це думають. І це іномовлення стосується не лише телебачення чи радіо, а й соціальних мереж, інформаційної політики. Казав пан Наливайко, що немає на відповідний центр коштів, але мають бути кошти і на відповідні програми і, між іншим, на європейську інтеграцію, тому що головна мета росіян – це щоб в нашому суспільстві було розчарування в європейській інтеграції.

Тобто ми маємо визначити основні загрози для національної безпеки і як культура цим загрозам має протидіяти. Очевидно, Міністерство туризму тут може грати велику роль, тому що освітні центри в наших місцях, програми спеціальні для воїнів, Наталя Табака про це казала, і це теж не потрібно недооцінювати. Але коли ми говоримо, що бюджет Міністерства культури і загалом всі інші бюджети мають будуватися навколо стійкості, по-перше, а по-друге, навколо нашого захисту за кордоном, то тоді ми будемо розуміти сенс цього бюджету і роль наших інституцій в цьому бюджеті.

Але, на жаль, сьогодні я всього цього не почув і, мені здається, ніхто в уряді навіть не думав так. Розумієте, це має йти від уряду. Ми ж тут всі говоримо як колеги, я нікого тут із присутніх не звинувачую, а лише заохочую до діалогу, щоб ми подивилися на це тверезими очима. Не очима бюрократів, які «не дивляться вгору», що завтра не буде грошей, все буде прекрасно, а очима українців. В яких завтра понищать все тепло, яких хочуть повністю знищити, де «праві» перемагають, антиукраїнські гасла перемагають на Заході, де нас не видно на фестивалях і на конкурсах, де наша книга повністю знищена і де наші люди мали би теж відпочити, щоб відновити свої сили, і де наші картини, які нищать, і архіви, які є під загрозою, в яких немає жодного сховища. Оце от наші реалії. І коли ми говоримо про бюджет, я би хотів, щоби в майбутньому ми говорили виходячи з цих реалій.

Дякую. Вибачте може за емоційність, але просто пора вже вгору починати дивитися нам всім разом. І мені теж. Це, знову ж таки, не претензія до когось.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, емоційність доцільна, коли вона походить від змісту, а зміст у вас беззаперечний.

Володимире Михайловичу, бачу, що вам є теж щось додати.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Коротко буду. Чого забракло? Повторюся. Забрало, справді, можливо, якогось «варіанту Б» реалістичнішого, про що вже багато говорили. Забрало про те, що говорив Микола, це якоїсь пріоритетності. Ми всі розуміємо, що бюджет – це цифрове означення пріоритетів політики. Тобто

що для нас найважливіше, які напрямки найважливіші: збереження культурної спадщини, поширення українського у світі чи ще якісь інші? Тобто тут все-таки оце мало би прозвучати, що на даному етапі це найважливіше, тому на це ми готові витратити найбільше коштів у наступному 2027 році.

І останнє. Сьогоднішнє обговорення в черговий раз і вже остаточно мене переконало, що, на жаль, ми з вами є свідками такого змагання чи «перетягування канату» між «Тисячовесною» і рештою інституцій культури. На жаль, поки що на користь «Тисячовесни», бо за «Тисячовесну» канат тягнуть керівництво держави і керівництво Міністерства культури, а натомість інші інституції по залишковому принципу пробують встояти і не зникнути тепер і в наступному 2027 році.

Якщо ситуація не зміниться, то я боюся, що 2027 рік може стати переломним в сенсі вже якихось непоправних втрат, яких зазнають ці культурні інституції, які ми всі разом з вами створювали власне для того, щоб вони були творцями, регуляторами культурної політики в Україні.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто в онлайні, може ще? Може, я когось не бачу з народних депутатів?

Тоді, з вашого дозволу, я теж коротко підсумую і повторю ще раз свою ідею і думку про те, що насправді, якщо всі виконають свої зобов'язання і в бюджеті буде достатньо грошей на фінансування різних культурних напрямків, то «Тисячовесна» може стати великим інтегральним проєктом фінансування української культури за умови, що це буде кооперативний проєкт наявних у нас інституцій. А ми під час цього обговорення ще раз побачили, що інституції у нас є, що інституції наші професійно і компетентно можуть дійсно бути реалізаторами такого великого проєкту.

Більше того, якщо підходити до «Тисячовесни» як до інтегрального кооперативного синергетичного проєкту, то вже навіть я з того, от наприклад, дивіться, от там не було Держмистецтва. А я вважаю, що в реалізації розділу, припустимо, перформативних мистецтв і навіть інших Держмистецтво теж може бути оператором разом з Міністерством культури. Я навіть бачу, що хоча це Держтуризм окремо від Мінкульту, але з урахуванням того, що «Тисячовесна» може допомогти реалізації великих локальних перформативних проєктів і так далі, то Держтуризм може враховувати певні події, вистави, виставки і так далі в своїй роботі таким чином, щоб той туристичний потік,

який попри повномасштабне вторгнення, в країні існує, існує, щоб він також спирався на ті події, які можуть з'явитися в рамках «Тисячovesни».

Одним словом, підсумовуючи, хочу запевнити всіх учасників, що комітет зі всією максимальною увагою поставиться до ваших пропозицій, які, нагадаю, ми очікуємо до 24 вересня, по 24 вересня в письмовому вигляді, щоб ми могли подати відповідні поправки до державного бюджету від нашого комітету.

І друге, що, безумовно, ми хотіли би, тим більше в умовах можливих оптимізацій витрат на культуру і споріднені з культурою галузі і сфери, ми хотіли би розглядати всі видатки не як окремі видатки, а як частину цілісної політики, цілісної політики. І саме тому я вважаю, що всі проекти, починаючи із «Тисячovesни» і закінчуючи іншими значно меншими, але не менш важливими з точки зору впливу на громадськість в Україні і за кордоном проектами, щоб вони працювали разом, а не один за рахунок іншого і не один, так би мовити, пріоритетний, головний, а все решта – це неважливо. Все важливо, все важливо, як і довело наше сьогоднішнє обговорення.

Тому я всім дуже вдячний. Ми дуже довго працювали, але заслухали всіх. І ще раз підкреслю, ми максимально врахуємо всі ваші пропозиції. І знову ж таки, закликаю ще раз мати на увазі «план Б», його не обов'язково готувати на 24 вересня, але мати його на увазі, що такі «плани Б» мають бути, щоб ми разом, якщо щось, знову ж таки, не в судах і поспіхом, але могли би маневрувати нашими потребами, щоб всі інституції збереглися, щоб всі програми збереглися, або ну тільки, які критично важливі. Щоб ми не втратили щось в нуль, що називається, щоб ми могли далі рухатися, з якими би складними умовами ми найближчим часом не стикалися.

Отже, колеги, ще раз всім дякую за роботу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито Руслановичу, а от останнє ще вас доповню. Підтримуючи вас, я не знаю, чи є тут пані Олександра Коваль?

ПОТУРАЄВ М.Р. Можливо вже відключилася.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Немає, так?

ПОТУРАЄВ М.Р. Вже, боюсь, немає.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ось дивіться. Ось дивіться. Ось ми говоримо про бюджет, про те, що бракує грошей. З усім згоден. Але ось читаю, журнал Forbes пише: «Мінкультури (тут є пан Іван), Київська школа економіки, Інститут

книги і Книжковий Арсенал збирають 500 тисяч доларів (це пів мільйона, це великі гроші) для підтримки видавництв». То може, якщо нам не потрібно підтримку видавництв в бюджет ставити, або треба її зменшити, або врахувати, або нам розказати, що це (це немалі кошти), для підтримки яких видавництв? Це ж теж частина бюджету.

Так, пане Іване, може ви скажете?

ВЕРБИЦЬКИЙ І.І. Йдеться про те, що ми розуміємо, що справді бюджетний ресурс обмежений, тому, як за аналогією з культурною спадщиною, ми хочемо спільно, власне, з фундацією Київської школи економіки і Книжковим Арсеналом запропонувати нашим колегам за кордоном прозорий механізм, яким чином вони можуть підтримати українську книжку і українські видавництва, бо ми знаємо, що таке бажання існує серед колег за кордоном. Тому, власне, ця ініціатива якраз покликана створити для цього необхідний майданчик.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Іване, а можна з вами цей механізм відбору видавництв обговорити, щоб ми теж були, якимось розуміли, як воно буде пропонуватися нашим західним партнерам?

ВЕРБИЦЬКИЙ І.І. Звичайно.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Дякую.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні, пане Іване, просто якщо ви говорите про бюджет, бюджет складається з декількох речей. Бюджет це наші доходи і наші витрати будь-які. І якщо у вас є якісь грантові програми, передбачені на ті самі цілі, то це така сама частина бюджету міністерства, яку ми мали би обговорювати і затверджувати, розуміючи, як підуть ці чи інші кошти.

Отут я читаю, що «прийом заявок відкривається в листопаді, в межах конкурсу хочуть підтримати щонайменше 20 малих видавництв. Гранти спрямовуватимуть на друк. Програма передбачає фінансування відновлення знищених накладів, повторного друку книжок з підтвердженням попитом та виданням нових книжок, готових до друку. За поточною концепцією розмір гранту становитиме до 25 тисяч доларів, 70 відсотків мають бути витрачені безпосередньо на друк» і так далі. Тобто всі умови є, паралельно субсидії, тут багато всього розписано. Це за великим рахунком теж частина, мабуть, бюджету або змін до бюджету.

ВЕРБИЦЬКИЙ І.І. Це позабюджетні кошти, які, власне, не будуть заходити в бюджет, а які буде адмініструвати відповідно Фондація київської школи економіки спільно з, власне, Книжковим Арсеналом, для того щоб ці кошти можна було залучити і розподілити в такий спосіб.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні-ні, ви не розумієте. Бюджет відображає вашу діяльність. Все, що ви робите, чи на бюджетні кошти чи на позабюджетні кошти, має бути у нас затверджено, бо ми маємо знайти спільно з вами у державі баланс між бюджетними і позабюджетними коштами. Бюджет – це ваша діяльність. Ми не затверджуємо цифри, ми обговорюємо діяльність у наступному році і кошти, які на неї будуть потрібні з усіх надходжень.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну я сказав би так, Миколо Леонідовичу, що все ж таки позабюджетні програми ми не можемо затверджувати, тому що не ми грантодавці і не ми виконавці.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ми не програму затверджуємо, а діяльність підтримуємо чи ні того чи іншого міністерства...

ПОТУРАЄВ М.Р. Так-так, тут я згоден. Але я переконаний, що ми знайдемо тут спільну мову і баланс, тим більше, що міністерство в цьому сенсі ніколи не закривалося. Ми піднімали вже, і ви, до речі, це ви піднімали абсолютно слушно питання про діяльність того фонду, який в бельгійській юрисдикції, Іван Іванович вже абсолютно відверто і трансперентно прокоментував, що там і як.

І по таких програмах, так, безумовно я підтримую, Іване Івановичу, позицію Миколи Леонідовича і Володимира Михайловича, ви просто тримайте нас у курсі, щоб ми ж розуміли. Тому що ми з Володимиром В'ятровичем піднімали питання по малих видавництвах, і це дуже болюче питання, ми його заслуховували, зустрічалися з представниками і так далі. Ну якщо у вас з'являється програма, то нам точно треба про це знати, щоб ми розуміли, що вам вдається зробити для їхньої підтримки за позабюджетні гроші і що ще там можна для них зробити в рамках державних політик і так далі.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Витрачання позабюджетних коштів теж ми контролюємо. Ми маємо про це знати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Абсолютно вірно, Миколо Леонідовичу, я ж про це і кажу. Я про це і кажу, що ми маємо просто тут не забувати один одного інформувати про те, що ми робимо.

Отже, колеги, я на цьому хочу всім дуже подякувати. Ми дуже довго працювали, але, знову ж таки, ця робота була дуже потрібною.

Я всім бажаю гарного, за можливості, тихого дня і тим більше спокійної ночі.

Дякую. На цьому засідання комітету оголошую закритим.

Дякую ще раз всім за участь.

До побачення.